

DARBININKAS

Vol. LXII, Nr. 37
Rugsėjis-September 16, 1977

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

KAIP ATSILYGINAMA: PINIGAIS AR SALDAINIAIS?

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 27

Dalyvaujant P. Amerikos valstybių galvoms, prez. Carter ir Panamos prez. Omar Torrijos Herrera pasirašė Panamės kanalo sutartį, kuri dar turės būti patvirtinta JAV senato.

Egipte, beieškant aliejaus, buvo atrasti milžiniški vandens šaltiniai, kurie Egipto dykumą galės paversti dirbama žeme.

Spalio 4 vėl prasidėsiančios Belgrado konferencijos JAV delegacijos pirm-ku prez. Carter numato paskirti buv. JAV ambasadorių JT Arthur J. Goldberg.

300 sovietų policininkų ir KGB agentų per 6 val. išsklaidė rugpjūčio 30 Briansko mieste vykusią bapstistų demonstraciją, protestavusią prieš jų bažnyčios uždarymą. Apie 150 tikinčiųjų buvo sumušta.

Etiopija paskelbė, kad ji atrėmė Somalijos puolimus prieš Ogaden provincijos Diredawą, Jijigą ir Harrar miestus, sunaikindama 5 karo lėktuvus, 72 tankus ir 25 šarvuotus autovežimius. Be to, ji nutraukė diplomatinius santykius su Somalija.

Britanijos darbo unių konferencija parėmė vyriausybės ūkinę politiką, sutikdama susilaikyti nuo didesnių atlyginimo pakėlimų reikalavimų.

Ispanija, Graikija, Portugalija ir Turkija pageidauja įsijungti į Europos bendrąją rinką, tačiau rinkos valstybės, norėdamos apsaugoti savo ūkinius interesus, stengiasi šį reikalą vilkinti.

Uganda įvykdė mirties sprendimą dvylikai savo piliečių už jų įsivėlimą į sąmokslą nužudyti prez. Idi Amin.

Ispanijos min. pirm. Adolfo Suarez tarėsi su popiežium Paulium VI dėl naujo konkordato. Pagal senąjį konkordatą Ispanijos diktatorių gen. Franco turėjo teisę tvirtinti Vatikano paskirtus Ispanijos vyskopus.

Arabų lygos valstybių užs. reik. ministeriai sutarė pasiskųsti JT dėl žydų kolonijų steigimo Izraelio okupuotose arabų žemėse. Į lygos narius buvo priimta Džibuti valstybė.

Izraelio žemės ūkio min. Ariel Sharon pareiškė, kad pagal jo sudarytą planą nuo Golan aukštumų iki Sinajaus pietinio galo bus sudaryta saugumo juosta, įkurdinant joje apie 2 mil. žydų. Ji taip pat paskelbė, kad okupuotose arabų žemėse yra įsteigta ir slaptų žydų kolonijų.

Burmos vyriausybė susėkė sąmokslą jos prez. Ne Win ir jo ministeriam nužudyti ir atskirti nuo Burmos dviejų genčių gyvenamas sritis. Burmos 31 mil. gyventojų priklauso 6 didesnėms gentims, kurių kai kurios nuo pat Burmos valstybės sudarymo stengiasi atsiskirti.

Prieš kelis mėn. Rumunijoje pasireiškęs judėjimas dėl žmogaus teisių vyriausybės buvo likviduotas: rašytojas Paul Goma, pabuvęs kelias savaites kalėjime, atsisako susitikti su užsienio korespondentais, o kitim judėjim dalyviams buvo leista emigruoti.

Kinija stengiasi reformuoti savo mokyklose praktikuotą radikalų politinį auklėjimą ir pakeipti mokyklas į valstybės ūkio sumoderninimui reikalingų specialistų paruošimą.

JAV nusistatymas priimti 15,000 Indokinos pabėgėlių paskatino ir kitas valstybes pabėgėliams padėti: Australija sutiko kasmet jų priimti iki 2,000, Kanada — 450, N. Zelandija — 420, Belgija — 150, Danija — 50, Prancūzija sutiko įsileisti 12,000.

Kirdeikiai (Utenos rajonas). 1976 lapkričio mėnesį Kirdeikių bažnyčioje ėmė tarnauti prie mišių Rimas Kavarskas ir Vidas Buivydis, Kirdeikių vid. mokyklos VI klasės mokiniai. Mokyklos direktorė V. Rastienienė išsikvietė abu mokinius ir juos klausinėjo, kas juos kvietė patarnauti pamaldoms, kaip jiems atsilyginama už patarnavimą: pinigais ar saldainiais? Direktorė įspėjo mokinių motinas, kad neleistų vaikų tarnauti mišioms, pagrasindama, kad priešingu atveju vaikams bus mažinamas elgesio pažymys ir kitų dėstomųjų dalykų, o Kavarskienės laukia atleidimas iš darbo (mokyklos internate dirba valytoja).

Gruodžio 5 į mokyklą atvyko Utenos rajono pirmininko pavaduotojas Labanauskas ir atstovas iš švietimo skyriaus. Posėdyje buvo svarstomas mišioms tarnaujančių mokinių ir klebono elgesys. Kadangi R. Kavarsko ir V. Buivydzio tėvai į mokyklą

neatėjo, tai Labanauskas nuvyko pats ir pareiškė, kad vaikų tarnavimas iki Naujųjų metų baigtųsi, o jei ne, tai po Naujųjų metų bus vykdomi direktorės grasinimai.

Gruodžio 24, neatsižvelgiant, kad Kučiose kunigas turi daug rūpesčio ir darbo, klebonas buvo iškviestas į rajoną. Jam buvo paaiškinta, kad Bažnyčia neturinti teisės trukdyti vaikams susidaryti teisingą materialinę pasaulėžiūrą, kol jie nėra sulaukę 18 metų ir dar negali religijos kritiškai įvertinti. "Pasitenkink seniais, o prie vaikų nesiikišk", — baigė savo įspėjimą Labanauskas. Kunigas P. Kražauskas atsakė: "O kodėl jūs patys taip nedarote? Kodėl nelaukiate, kol sulauks vaikai 18 metų, bet tuoj pat įrašote į spaliukus, pionierius ir jiems brukate ateizmą, kurio jie nesupranta ir nepajėgia kritiškai įvertinti?"

R. Kavarskas ir V. Buivydis

ir po Naujųjų metų tarnavo bažnyčioje. Tuoj pat buvo pradėtos vykdyti represijos jų atžilgiu: buvo mažinami elgesio ir atskirų dalykų pažymiai, o iš Vido Buivydzio pareikalauta, kad pats išstotų iš pionierių organizacijos, nes tariamai sulaužęs pažadą.

Vilnius. 1976 spalio mėnesį suimtas Vladas Lapienis iki šiol (LKB Kronikos 27 numeris turi 1977 balandžio 23 datą — red.) tebėra KGB tardymo izoliatoriuje (Vilnius, Lenino prospektas 60). Jo sveikata bloga, teismo greitai nesitiki ir prašo neimti advokato, kuris jam nieko nepadės.

Tame pačiame saugumo kalėjime kalinama ir Ona Pranskūnaitė, kurios sveikata taip pat labai bloga.

Perloja. 1977 balandžio 18 vakarą prie Perlojos klebonijos stovėjo naujo parapijos klebono Kazimiero Žilio automašina. Apie 21 valandą buvo išmuštas

(nukelta į 2 psl.)

Lietuvos laukai su koplytėle

TERLECKO KANČIOS KELIAS

Darbininke rugsėjo 2 paskelbėm UPI žinių agentūros pranešimą, kad Sovietai areštavo trisdisidentus: Feliksą Serebrovą Maskvoj ir Viktorą Petkų bei Antaną Terlecką Vilniuj. Tai žmogaus teisių gynėjai.

Washingtonė rugsėjo 24 vyks Pabaltiečių žygis už Žmogaus teises. Ryšium su tom demonstracijom ir bendru raginimu kelti balsą už persekiojamus brolius, Darbininko skaitytojus supažindiname su Antano Terlecko byla, kaip ji buvo aprašyta Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoje, Nr. 21 (1976).

-o-

DEMONSTRACIJOS PRIEŠ SOVIETUS ROMOJ

Devintųjų sovietinės invazijos į Čekoslovakiją metinių progą 18 metų italas studentas Luciano Atticcioli geležine grandine prisirakino prie Sovietų Sąjungos ambasados Romoje įvažiavimo vartų. Ant krūtinės jis laikė kartoną su įrašu stambiomis raidėmis: "Iš represijos pelenų gims naujas pasipriešinimas". Kiti trys studentai tuo tarpu dalijo praeiviams lape-

TSRS SAUGUMO KOMITETO PIRMININKUI I.V. ANDROPOVUI

1974 gruodžio 23 penki čekistai ir du komjaunimo aktyvistai atvyko "pasveikinti" manęs Šv. Kalėdų proga. Kaip kalėdinę dovaną, jie atnešė kratos ordėrą. Tai tam tikra prasme jubiliejus, nes lygiai prieš 30 metų mano tėvų namuose buvo padaryta pirmoji krata (Krivasilio kaimas, Ignalinos raj.).

1944-47 daug kartų mane kratė saugumas be prokuroro sankcijos. 1949-1955 čekistai buvo per daug užimti, kad gaištų laiką užsiimti kratomis. Tiesiog kvies-

lius, reikalaujančius laisvės Rytų Europos šalim. Originali demonstracija tęsėsi ilgokai: kol atvykė policininkai su specialiais įrankiais galėjo nupiauti studento užsidėtas grandines, simbolizuojančias Čekoslovakijos laisvę.

Kita, masinė, protesto demonstracija įvyko rytojaus dieną netoli sovietų ambasados Romoje esančioje Nepriklausomybės aikštėje. Ją surengė dvi Italijos komunistų organizacijos, kurios nepritaria Berlingerio vadovaujamos Italijos komunistų partijos prosovietinei krypčiai.

davosi į karinį komisariatą ir iš ten nusiveždavo į MGB.

Po XX partijos suvažiavimo kratė mane dažniausiai su formalia prokuroro sankcija. Retkarčiais krato mane slapta. Pvz., 1964 spalio 16 atvyko pas mano uošvienę Uršulę Keraitienę ir ją nusivežė į saugumą pasikalbėti apie reikalus žento, kuris, jų žodžiais tarant, retai lanko bažnyčią ir, kovodamas su tarybine valdžia, pasirinko draugais rusus ir net žydus. Tuo laiku kiti čekistai tikrino mano knygas ir užrašus.

Už ką KGB mane terorizuoja daugiau kaip 30 metų!

Mano tėvai teturėjo vos 3 ha žemės ir todėl jiems dažnai teko bernausti dvarininkams. 1940 tarybinė valdžia jiems davė 3 ha, o 1944 7 ha. Mano dėdė 1940-1941 dažnai įtikinėdavo mano tėvą, kad tik tėvelis Stalinas išgelbės nuo skurdo visą mūsų giminę. Vis dėlto 1941.VI.14 jį su žmona ir mažais vaikais išsiuntė į Sibirą. Pakeliui jį atskyrė nuo šeimos ir uždarė į lagerį, kuriame jis po kelių mėnesių žuvo. Badu mirė ir jo žmona.

1941 birželio mėn. naktis iš 14 į 15 liko mano prisiminimuose amžinai. Tėvai nuėjo atsisveikinti su vežamaisiais į Sibirą. Jų laukdamas aš, 13 metų berniukas, tapau suaugusiu. Tą

(nukelta į 2 psl.)

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Vasaros metu gražioji mūsų Palanga jau nebepajėgia sutalpinti visų iš plačiosios Sovietų imperijos atplūstančių privilegijuotos klasės vasarotojų. Lietuviai vasarotojai nuskesta toj sveltimųjų jūroj. Net ir gausūs muzikos renginiai taikomi rusiškai kalbančiai publikai (gausu programos atlikėjų iš "plačiosios tėvynės"). Dėl to okupacinė valdžia yra susirūpinusi Palangą išplėsti visu Lietuvos pajūriu — nuo Klaipėdos iki Šventosios. Statybos ir architektūros mokslinio tyrimo institutas, vadovaujamas architekto V. Stausko, jau paruošė pajūrio poilsio zonų sistemos projektą. Tame projekte visas pajūris padalintas trim miestam: Neringai, Klaipėdai ir Palangai. Palangos zonai tenka Nemirseta, Palanga, Vanagupė, Kunigiškiai, Montė ir Šventoji. Buvę žvejų kaimeliai netrukus virs daugiaaukščių viešbučių miestais, pajėgiančiais sutalpinti daug tūkstančių vasarotojų. Būsimanti praturtinta ir pati gamta naujais miškeliais, parkais, vandens baseiniais (net su šildomu jūros vandeniu). Namai būsią statomi toliau nuo jūros, kad išliktų nepaliestas pajūrio kopų ruožas. Statybos darbai jau pradėti ir šiaurė nuo Palangos esančiame Vanagupės kaime. Jau kyla 12 aukštų Žemės ūkio darbuotojų poilsio namai, turėsį 750 butų. Tokio pat dydžio suprojektuoti ir Kurortų tarybos poilsio namai. Pradėta statyti ir 250 vietų sanatorija. Pastatai būsią nuolaidžiais raudonų čerpių stogais. Tarp Vanagupės didžiulių pastatų ir Palangos būsią aukštų medžių parkas. Spaudoj rašoma, kad jau ateinančią vasarą nemaža vasarotojų priglaus naujoji Vanagupė. Suprantama, kad viso Lietuvos pajūrio sumiestinimas pačiai Lietuvai atneš tik žalos: nukentės gamta, rusinimo bangos sklis iš "poilsio" miestų.

— Spaudoj rašoma, kad Vilniaus pakrasty, netoli Verkių, jau statomas naujas gydymo centras, kuriame bus 1000 lovų klinikinė ligoninė, 450 lovų dispenseris, 300 lovų vaikų ligoninė ir kitos gydymo įstaigos. Čia bus ir mokslinio tyrimo institutas. Projekto autoriai yra architektai E. Chlomauskas, Z. Liansbergis, R. Plyčius ir inž. A. Vasiliauskas.

— Rugpjūčio 25 veteranui dailininkui Kaziui Šimoniui sukako 90 metų amžiaus. Sukaktis minima tenykštėj spaudoj. Dailininkas yra gimęs 1887 rugpjūčio 25 Šimonių vls. Piešimo išmoko privačiai, studijas gilino pas dail. A. Varną ir T. Daugirdą. Čiurlionio galerijos pasiūstas į kaimus rinkti tautodailės kūrinių, pats susidomėjo liaudies menu. To meno atspindį jaučiamo jo gausioj tapyboj ir grafikoj. K. Šimonis yra linkęs į romantinius, fantastinius pasaulius. Tik okupuotoj Lietuvoj pasuko į realizmą: kūrė realistinių gamtos vaizdų, nupiešė daugybę kultūrinių Lietuvos paminklų, iliustravo knygas. Dar tebėra kūrybingas.

— Jau visi metai Lietuvos kultūrinis gyvenimas nukreiptas į komunistinės revoliucijos 60-ies metų sukakties minėjimą. Lietuvos muzikinio gyvenimo svarbiausi vadovai spaudai duotuose pasikalbėjimuose įsakmiai pabrėžė, kad ir būsimasis muzikos sezonas skiriamas "Didžiojo Spalio" sukakčiai. Vilniaus operos ir baleto vyriausias režisierius Rimantas Siparis paskelbė, kad sovietinių operų festivaly būsią parodyti geriausi lietuvių bei kitų sovietinių kompozitorių kūriniai: V. Barkausko "Legendą apie meilę", V. Paltanavičiaus "Kryžkelėje", R. Ščedrino "Ne vien tik meilė", J. Juzeliūno "Sukilėliai" (matyt, jau priderinta prie partijos reikalavimų, nes seniau ši opera buvo uždrausta), būsią atnaujinti V. Klovos "Pilėnai". Vaikam bus statoma V. Chaeto opera "Batutas katinas". Mažojoj baroko salėj bus statoma D. Cimarozos

opera "Kapelmeisteris". Balesas rodyt L. Minkaus "Don Kichotą", S. Prokofjevo "Petia ir vilkas". Gruodžio mėn. Vilniuj gastroliaus Erfurto operos grupė su R. Wagnerio opera "Skrajojantis olandas". Weimare lietuviai rodyt E. Balsio baletą "Eglė žalčių karalienė". Lodžėj (Lenkijoj) bus išstata Lietuvos operos savaitė. Lietuvoj gastroliaus daug "tarybinių" muzikų ir dainininkų iš plačiosios "tėvynės" ir iš socialistinių kraštų.

— Kauno muzikinio teatro direktorius Vytautas Blažys pažadėjo žiūrovam W.A. Mozarto operą "Don Zuanas", N. Rimskio-Korsakovo baletą "Secherazada". Teatras sezoną pradės premjera — A. Sabalino opera "Užsispyrėlės sutramdymas" (dirig. S. Domarkas, rež. R. Vaitkevičius). Bet daugiausia teatras pasitenkins operetėmis: E. Ptičkinio "Bobų maištas", A. Goberniko "Meile nežaidžiama", A. Kolkerio "Trufaldinas", I. Kalmano "Silva". Rugsėjo pabaigoj Kauno teatras vyks į Ukmergę, kur Pivonijos miške stitys A. Bražinsko "Pagramančio šnekučius".

— Spaudoj rašoma, kad Maž. Lietuvos Tolminkiemį (dabar ta vietovė vadinama Čistyje Prudi) jau esą įpusėti Kristijono Donelaičio muziejaus restauravimo darbai. Muziejus bus buvusioj Tolminkiemio bažnyčioj. Jau renkami eksponatai. Vienas įdomesnių eksponatų būsimanti vokiečio Reinhardo Kunado opera, sukurta pagal J. Bobrovskio romaną "Lietuviški fortepional" (turinys iš Maž. Lietuvos lietuvių pastangų išlikti lietuviams). Opera buvo statoma Drezdene. Operos kolektyvas kūrinių paukojog K. Donelaičio muziejui.

— Vilniaus Dailės muziejų rodomi senoviški laikrodžiai ir gobelenai. Rašoma, kad rodiniai atgabenti iš Kremliaus muziejų fondų ir vaizduoja 16-19 a. laikrodininkų, auksakalių ir audėjų darbus.

— Spaudoj rašoma, kad Kauno mieste iki šiol buvo 12 kinoteatų, kuriuos kas dieną aplankydavo apie 16 tūkstančių kauniečių. Dabar Dainavos rajone atidarytas naujas erdvus (550 vietų) tryliktasis kinoteatras, gavęs "Kauno" vardą.

Pr.N.

T. VENCLOVA UŽ PETKŲ IR TERLECKĄ

Tomas Venclova, Lietuvos Helsinkio grupės narys, viešu laišku kreipiasi į visus lietuvius ir visus geros valios žmones: padėkite Viktorui Petkui ir Antanui Terleckui protestais, lais-kais ir visais įmanomais būdais.

Artėjant Belgrado konferencijai, Sovietų valdžia ypač stengiasi sunaikinti Helsinkio grupes. Šalia maskviečių Orlovo, Ginzburgo, Ščaranskio, Serebrovo, ukrainiečių Rudenkos, Tichio, Matusevičiaus, Marinovičiaus, gruzinų Gamsachurdijos, Kostavos, sumiti du lietuviai, žymūs kovotojai už žmogaus teises — Viktoras Petkus ir Antanas Terleckas.

Tomas Venclova, dar tebebūdamas Sovietų Sąjungoj, irgi atvirai kalbėjo ir rašė prieš žmogaus teisių laužymus Sovietijoje. Šių metų sausio 25 atsidūręs Paryžiu, o netrukus ir JAV-bėse. T. Venclova ir čia tęsė kovą prieš žmogaus teisių persekiojimą okupuotoj Lietuvoj ir kituose Sovietų pavergtuose kraštuose. Nenuostabu tad, kad 1977 rugpjūčio 23 tarybinis konsulas San Francisco mieste Jermakovyas išsiuntė T. Venclovai laišką, pranešdamas, jog TSRS Aukščiausios Tarybos Prezidiumas 1977 birželio 14 įsakymu jam atėmė TSRS pilietybę "už veiksmus, juodinančius tarybinio piliečio vardą". T. Venclova neliko be pilietybės. Jis turi Lietuvos užsienio pasą.

Savaitės įvykiai

JAV, pakeisdamos savo ankstyvesnį nusistatymą, nutarė neįteikti ginklų Somalijai.

Sov. S-ga nutarė aprūpinti Etiopiją 48 MIG lėktuvais, 200 tankų ir SAM-3 ir 7 raketom.

Pasaulio psichiatrų sąjungos kongresas nutarė papeikti Sov. S-gą už jos sisteminių psichiatrijos panaudojimą politiniams tikslams ir sudaryti nuolatinį komitetą psichiatrijos piktnaudojimų visose valstybėse sekti.

Buv. Pakistano min. pirm. Zulfikar Ali Bhutto buvo apkaltintas, kad 1974 siekė nužudyti savo politinį priešininką Ahmed Raza Kasuri, ir dėl to areštuotas.

Rodezijoje vykusius parlamentų rinkimus laimėjo min. pirm. Ian D. Smith vadovaujama partija.

Sov. S-ga pakeitė nuo Chruščiovo laikų viešai negiedotą himną, išmesdama Stalino garbinančius žodžius ir jo vieton įrašydama Lenino vardą. Himno melodija lieka ta pati.

Kinija oficialiai paskelbė, kad Fukien provincijos karinio v-k'o pavaduotojas liepos 25 žuvo kankinio mirtim savo poste. Praeitais metais tokiom pat aplinkybėm čia žuvo provincijos karinis v-kas gen. Pi Ting-chun. Spėjama, kad tai įvyko dėl vidinių nesutarimų.

Panamietis Leopoldo Aragon, protestuodamas dėl kanalo sutarties, apsiplėdė degalais ir susidegino prie JAV ambasados Panamoje.

JAV ir Kanada sudarė sutartį dujų vamzdžių linijai iš Aliaskos per Kanados teritoriją į JAV pastatyti.

V. Vokietijos pramoninkas ir darbdavių sąjungų konfederacijos prez. dr. Hanns-Martin Schleyer Koelno gatvėj buvo pagrobtas ginkluotų teroristų. Už jo paleidimą reikalaujama iškalėjimo paleisti ten laikomus kitus teroristus.

JAV sėkmingai paleido į erdves antrąjį erdvėlaivį Voyager 1, kuris taip pat tirs Jupiterio ir Saturno planetas.

Maskvoj prasidėjo tarptautinė knygų mugė, kurioje dalyvauja apie 900 vakarų valstybių knygų leidyklų. Nemaža gabenamų į mugę knygų sulaukė pasienio muitininkai, pavaduodami oficialius cenzorius.

JAV lėktuvais grąžino į Haiti į JAV Guantanamo laivyno bazę laivų atplaukusius 97 pabėgėlius. Esą jie pabėgė ne dėl politinių, o tik dėl ūkinių priežasčių.

Australijos teisingumo min. Robert Elicott, negavęs vyriausybės leidimo kelti buv. min. pirm. Gough Whitlam bylą už slaptą bandymą gauti iš Art. Rytų valstybės 4.6 bil. dol. paskolą, atsistatydino.

Hanafi mahometonų sektos 12 teroristų, kurie pavasarį Washingtono buvo pagrobę 134 įkaitus ir vieną jų nužudė, buvo nuteisti kalėjimo bausmėm nuo 24 iki 123 metų.

Sri Lanka naujasis min. pirm. J.R. Jayewardene pareiškė, kad jo vyriausybė bus tikrai neutrali. Ankstyvesnioji, būdama taip pat neutrali, protegavo santykius su komunistinėm valstybėm.

L.S.S. Kanados rajono skautų stovyklavietė "Romuva" atšventė savo 15-kos metų gyvavimo sukaktį. Ta proga atvyko vyr. skn. I. Kerelienė. Iš k. K. Batūra, I. Kerelienė, L. Gvildienė, D. Keršienė ir stovyklautojos. Nuotr. V. Bacevičiaus

VILTYS IR POLITINIAI VĖJAI

Prezidentui J. Carteriui užsiminus apie žmogaus teises ir jų svarbą, daugelis pavergtų tautų skriaudžiamų ir prievartaujamų žmonių tarėsi radę užuovėją ir savo užtarėją. Artėjant Belgrado konferencijai, sužibo viltis, kad bus praregėjusių valstybių atstovų, kurie pateiks aiškius įrodymus, jog Sovietų Sąjungoj ir kitose komunistinėse valstybėse paneigiamos žmogaus teisės ir po Helsinkio akto pasirašymo. Turėta viltis, kad daugumas suvažiavusių atstovų pasmerks komunistinių valstybių elgesį ir griežtai pareikalaus pasitaisyti. Suprantama, kodėl atsirado tiek daug entuziazmo tai Belgrado konferencijai pasirengti.

Visi renka faktus. Sudaryta daugybė komisijų, įpareigoti atskirti asmenys ne tik Vakarų pasauly, bet ir Sovietų Sąjungoj bei jos satelinėse valstybėse rinkti žmogaus teisių pažeidimo faktus, juos klasifikuoti, surašyti ir įteikti atstovams, vykstantiems į konferenciją. Koks darbymetis! Koks sąjūdis! Kiek žmonių nuo komunistinės valdžios nukentėjo Sovietų Sąjungoj, Lenkijoj, Čekoslovakijoj, Rumunijoj, Rytų Vokietijoj, norėdami pranešti apie žmogaus teisių laužymą ar paneigimą. Kiek vilčių sudėta, kiek pasitikėta tų laisvųjų valstybių atstovais, kurie turėjo įtraukti į būsimos Belgrado konferencijos darbotvarkę tą žmonių teisių nepaisymą visoj Rytų Europoj, ypač Sovietų Sąjungoj. Ir mes, lietuviai, tų žmogaus teisių pažeidimų pririškome, gražiai surašėm ir įteikėm JAV delegatams, vykstantiems į Belgrado paruošiamąją konferenciją. Įsibėgėję atsiminėm, kad Sovietų Sąjunga nepripažįsta ne tik žmogaus teisių savo piliečiams, bet ir tautų teisių savo valdomom ir prievarta į Sovietų Sąjungą įtrauktom tautom. Vėl faktų sąrašai ir memorandumai atstovams tiesiai į rankas, asmeniškai.

Pastelėjo politinis vėjas. Ne-reikėtų sakyti, nes visiem aišku, kad vilties kibirkštėlės švystelėjo lietuvių, latvių ir esto akyse, jog ir Pabaltijo valstybių klausimas bus iškeltas ir aptartas Belgrado konferencijoj. Juk visi svajojam ir geidžiam, kad mūsų valstybės išėitų į tarptautinės politikos sceną ir ten nors akimirka papozuotų. Bet pastelėjo šiurpus politinis vėjas, nusinėšdamas dalį mūsų vilčių, kai JAV atstovas pasakė, kad raštų apie tautų teises negali priimti ir nuvežti į Belgrado konferenciją, kad ten tokio reikalo nebus galima kelti, nes Helsinkio akte tautų teisės nepamintėtos. Taigi tautų teisėmis nepasirūpinta, o tik

Grupė Prancūzijos jaunų marksistų filosofų pradėjo pulti marksistinę filosofiją, kuri neišvengiamai vedanti į diktatūrą. Anksčiau Andre Gide ir Arthur Koestler pačios marksistinės filosofijos nesmerkė, bet smerkė tik jos vykdytojus.

Kanados vyriausybė įsivedė metrinės sistemos kelių ženklus.

Kinija per metus Pekine pastatė mirusiam Mao Tse-tungui mauzoliejų.

žmogaus. Atrodo, kad tautų teisės paneigtos ir kitur, ne vien Sovietų Sąjungoj.

Parengiamosios konferencijos užuolankos ir nuotaikos. Buvo labai smalsu ir gūdu laukti paruošiamosios Belgrado konferencijos. Politinis vėjas jau buvo mūsų viltis gerokai apga-dinęs. Bet vis dar tikėjom, kad toji konferencijoj bus žmogaus teisės rūpestingai ir džentelmeniškai keliamos ir ginamos. Deja, politinio vėjo čia dar daugiau. Politinė realybė irgi kitokia: kita logika, kita sąžinė ir kita teisybė. Memorandumai, pažadai politiniuose skersvėjuose praranda savo gyvastį ir charakterį. Jie ten rikiuojami pagal konferencijos barometrą. Jei aukštas atmosferos spaudimas, patogiau viską taikiai ir tyliai praleisti, kad Sibiro meška kurių neišdraskytų.

Baimė ir septynios savaitės posėdžių, kalbų, siūlymų, atmetimų, pataisų, meškiško mourojimo, Vakarų Europos atstovų šypsnių, amerikiečių tylus drovumas ir noras vengti visko, kad rusiškoji meška įniršusi nesiautėtų, detentė galutinai nenu-traktų.

Detentė ir baimė. Kas įkalė į JAV vyriausybės galvas tą detentę? Kissingeris? Jo vyriausybėj nebėra, o detentė slankioja kaip vaiduoklis ir įsakinėja, kad amerikietis ją gerbtų. Ar ta detentė naudinga ir reikalinga stipriai, turtingai ir kultūringai Amerikai? Atrodo, turbūt, kad komunistinė Rusija su daugybe pagrobų ir prispaustų tautų yra biauri pabaisa, ku-

TERLECKO KANČIOS KELIAS

(atkelta iš 1 psl.)

naktį mano sieloje gimė neišdildoma neapykanta Stalinui. Kada studijuodamas klausydavau paskaitų apie nesavanaudišką Stalino meilę lietuvių tautai, neapkęsdavau ir tų, kurie skleisdavo šį melą.

1941 birželio mėn. rusus pakeitė vokiečiai. Jie žmones šaudė vien už tai, kad šie gimė žydais. Visa siela nepakęsdamas fašizmo ir teroro, aš džiaugiausi galėdamas padėti karo belaisviams rusams. Tačiau stebėjau, kad 1942 rudenį Švenčionėliuose rusiškai kalbantys sargybiniai manęs prie jų nepri-leisdavo. Tiksliai tada, kai žiemą belaisvius ėmė saugoti seni vokiečių kariai, aš atiduodavau belaisviams paskutinį duonos kąsnį.

Mano tėvai nekartą priglausdavo pabėgusius iš nelaisvės rusų karius ir jiems padėdavo. Tačiau 1945 pavasarį sugrįžusi Tarybinė Armija atsidėjojo tėjui tik "areštu". Tiesa, jie pasitenkino jį tik sumušdami.

Liepos 27 mane areštavo už dalyvavimą pogrindinėje organizacijoje "Geležinis Vilkas", apie kurią aš net neturėjau supratimo. Kada NKVD kareiviai mus, 6 "vilkus", perdavė Švenčionių KBZ viršilai, šis juos iš-kolijojo, kad jie mūsų nesušaudė vietoje, nes "visi lietuviai fašis-

rios ir JAV turi bijoti ir jos vengti, duoti jai, ko reikalauja. Įsidėmėkim, komunistinė Rusija nebe prašo, bet reikalauja.

Kiek ilgai JAV vyriausybė vykdys tuos rusiškuosius reikalavimus? Ar ne laikas nusikratyti tuo baimės kompleksu ir pradėti drąsiai žiūrėti į Sovietų Sąjungą ir jos pavergtas tautas, jų paneigtas tautų ir žmogaus teises, dėl kurių yra teigiamai pasisakęs prezidentas J. Carteris?

Linksma pabaiga ir liūdna išvada. Paruošiamoji konferencija Belgrade baigėsi netikėtai linksmai, kaip lietuviškoji Pasaka apie kvailįjį brolių. Tik nuostabu, kad spauda jos darbų ir susitarimų nekommentuoja ir optimizmo nerodo. Pavergtųjų viltys, kaip vienas disidentas pasakė, beveik žlugo, nes "abejotina, ar Belgrado konferencija sutrumpins bet kurio politinio kalinio kančias nors viena diena".

Lietuvių nusivylimas didelis. Patirtis iš paruošiamosios konferencijos diktuoja, kad būsimoj Belgrado konferencijoj Vakarų pasaulio atstovai bus mandagūs, kultūringi ir pakantūs. Jie pasistengs daug dalykų nutylėti, kad konferencija baigtųsi ramiai ir linksmai. Žmogaus teisės — didelė ir brangi vertybė. Dėl karo baimės ir noro gerų santykių su Sovietų Sąjunga žmogaus teisės bus paliktos Vakarų pasaulio žmonėms. Pavergtiesiems ir nuskriaustiesiems žmogaus teisių nebebus siūloma, nes politiniai vėjai šiuo metu vis dar pučia į priešingą pusę.

M. Stonys

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageidaujamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiadienį ir penktadienį nuo 12 iki 6 val. Šeštadienį nuo 10 iki 4 val. Kitomis dienomis — susitarus. Tel. 296-5250. Namų tel. 296-5359. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų — vakarais — (516) 757-4296.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių par-duotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaud-dos kioskas.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos kopyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balza-muotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermeninės bet kurio miesto daly.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos, Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tor-tai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apy-linkės lietuvius. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blocai nuo Woodhaven Blvd.).

SPARTA—Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiute-riai, įv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojates ir fir-mų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdir-bęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius jų patarnavimais pa-sinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y. 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

DALĖ POVILASKAITĖ-SELLEI, sav., "Friendly Spirits Wines & Liquors", 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4808. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, mažais ir di-deliais kiekiais įvairiom progom. Nuolaidos daromos pagal ima-mą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalui esant prista-toma į namus be atskiro atlyginimo. Patarnavimas malonus ir sąžiningas.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštadienį 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7 v.v. 97.9 FM bangomis. Music of Lithuania, pirmadienį 7:30-8:30 v.v. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mount-ainside, N.J. 07092. Tel. 201 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

1977-1978 JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojo kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Dėl informacijos skambinti: L. Juozapa-vičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINŲ.

Fasolino MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150

TAI MŪSŲ VIENIETELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

1978 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

1 naktis Maskvoj, 1 naktis Leningrade, 5 naktys Vilniuj

Lapkričio 20, 1977	\$640
Vasario 5, 12, 19, 26	\$659
Kovo 5	\$681
Kovo 12, 19	\$716
Kovo 26, bal. 2, 9, 16	\$746

Dėl smulkesnių informacijų teirautis agentūroj

VYTIS
2129 KNAPP ST.
BROOKLYN, N.Y. 11229
(212) 769-3300

KAIP ATSILYGINAMA?

(atkelta iš 1 psl.)

Slabadaai. 1977 kovo 23 Vil-mašinos langas ir padaryta krata. Patikrintas portfelis. Visi daiktai ir knygos palikti. Paimtas tik Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos vienas numeris.

Vasario 22 kun. K. Žilys buvo tardomas Vilniaus KGB būstinė-jė. Tardymas sukosi apie Vladą Lapienį. Saugumiečiai apgaile-s-tavo, kad nepadarė pas kun. K. Žilį kratos, kai pas jį buvo už-važiavęs Vl. Lapienis.

Kaunas. Permės lagerio virši-ninkas Žurakov 1977 kovo 11 pranešė Aldonai Plurienei, kad jos vyrui Petriui Plumpai-Pliu-rai "už režimo pažeidimą" atim-ta teisė gauti trumpalaikį pasi-matymą.

Slabadaai. 1977 kovo 23 Vil-mašinio rajono Pergalės laikraš-čio korespondentė Birutė Povil-ionienė, prisistatydama slaba-diečiams vilniške koresponden-tė, klausinėjo žmones apie Sla-badų kopyčią: ar niekas iš val-džios atstovų netrukdo lankyti kopyčios.

Ypač klausinėjo tuos, kurie į-eina į bažnyčios komitetą. Pana-šiai melagingai Pergalės kores-pondentė prisistatė ir Arminį vidurinės mokyklos mokinį J. Bušauskaitę.

Tikintieji skundėsi, kad val-džia atėmė butą ir atvykęs ku-nigas neturi kur užieiti persi-rengti.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office

Subscription per year — \$12.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metams \$12.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nužiūra •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Ar atsišaukiam į jų šauksmą?

Jau šešti metai iš anapus šaukia pagrindinė "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika", jau dveji metai pasirodo pagrindinė "Aušra", suskambo jau pagrindinis "Varpas"; šaukia ir kiti leidiniai, ir žmonės. Šimtai kalinamų, dešimtys naujai ar iš naujo suimamų, įkalinamų ir siunčiamų į Sibirą ar į psichiatrinės ligonines.

Naujausios pavergtoj Lietuvos rezistencijos aukos — du bičiuliai, daugelį metų dalinęsi kovojančių už teisę ir tiesą dalia ir persekiojamų žmonių likimu, Antanas Terleckas ir Viktoras Petkus. 1976 m. pasiekęs "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" 21-mas numeris rašė, kad Vilniaus geležinkelio stoty su laikytam Viktorui Petkui saugumo pulkininkas Baltinas pareiškė, kad po Mindaugo Tamonio ateinanti eilė Terleckui, o paskui pačiam Petkui. Gi majoras Kalakauskas Terleckui pagrasinęs, kad jo laukias Tamonio likimas. Tamonis, kaip žinome, iškankintas psichiatrinėse ligoninėse, paslaptingomis aplinkybėmis žuvo po traukinio raitais. "Kronika" savo pranešimą baigia tokiu klausimu: "Ar saugumas išdrįs antrą kartą pasiųsti A. Terlecką į psichiatrinę ligoninę, parodyd ateitis".

Saugumas išdrįso. Ir smūgį nukreipė įskart į abu bičiulius. Šis įvykis, rodos, ant kojų turėtų sukelti visus laisvojo pasaulio lietuvių ir išvesti juos į akciją. Deja, taip nėra. Didelė dalis gėrovė paskendusį laisvojo pasaulio lietuvių, išgirdusi šaukiančiųjų iš anapus balsą, reaguoja maždaug taip: "Žiūrėkit, jų ten galutinai dar neužsmaugė. Dar laikosi. Atsparūs. Kažin ar ilgai atsilauks". Didelė dalis to balso iš vis labai mažai girdi ar visai negirdi, ypač kurie neskaito "Draugo", "Darbininko" ar "Tėviškės Žiburių". O yra ir tokios lietuviškos spaudos, kuri atsišaukti į pavergtų

jų Lietuvoj balsą neturi nei laiko, nei vietos, nei noro. Mat, ji yra pasistačiusi "aukštesnius" tikslus — diena iš dienos puliti pozityvius lietuviškus darbus, griauti bendruomeninę santalką, niekinti dirbančiuosius. Ir čia kalbam ne apie komunistinę užsienio lietuvių spaudą.

Laikas nuo laiko šauksmas iš anapus nukreiptas į tam tikrus specifinius taškus. 1975 pasirodė "Kronikoj" Lietuvos žmonių kreipimasis į Vakarų Europos ir Sovietų Sąjungos intelektualus, kad viešais protestais užstotų komunistų naikinamus Lietuvos mokslininkus ir menininkus. Šiais metais atėjo Lietuvos pagrindinio kreipimasis į Ispanijos, Italijos ir Prancūzijos kompartijų vadus. Visai neseniai iš tolimo Sibiro Permės koncentracijos lagerio išsiųsta slapta telegrama prezidentui Carteriui. Tarp keturių telegramų pasirašiusių matom lietuvių kankinio-didvyrio Petro Plumpo pavarde.

Ar kas pasirūpino, kad persekiojamųjų žmonių balsai pasiektų adresatų ausis?

Įvykių pavergtajame krašte stebėjimas ir į juos reagavimas turėtų būti svarbiausioji Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto prievolė. Eiliniam lietuviui neaišku, kokių planus mūsų Vlikas vykdo ir kuria kryptim lietuvišką visuomenę orientuoja.

Belgrado konferencija čia pat. Terlecko ir Petkaus areštai sudaro gerą progą išvystyti begalinį judėjimą žmogaus teisių komunistų pavergtoj Lietuvoj klausimui į pasaulio viešumą išnešti. Lietuvių jaunimas rugsėjo 24 Washingtono ruošia masines demonstracijas. Ar tūkstančiai laiškų iš visų lietuviškų bendruomenių ir krašto sostinė neturėtų jaunimo pastangas paremti? Kuris veiksnys imsis skubios iniciatyvos?

JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba kiekvienais metais specifinių reikalų geresniam įgyvendinimui rugsėjo mėnesį skelbia Lietuvių Bendruomenės mėnesiu. Šiame laikotarpy straipsniai ir aplinkraščiai apylinkių bei apygardų valdybom bandoma išryškinti svarbesnius LB uždavinius. Jų tarpe pirmą vietą užima liuanistinis švietimas ir kultūrinė veikla. Ta pačia proga vykdomas ir piniginis vajus minėtiems reikalams finansuoti bei išrenkamas solidarumo mokestis.

Lituanistinis švietimas pradėtas 1949. Laiko tėkmėj jis plėtėsi. Šiuo metu veikia specialios mokyklos ir kursai, aukštesniosios ir pradžios mokyklos, vaikų darželiai bei specialios klasės lietuviškai sunkokai bekalbantiems. Metinis liuanistinės mokyklos lankančių mokinių vidurkis siekia daugiau kaip du tūkstančius. Tokiu būdu veik 30-ies metų slinkty šias mokyklas baigė 9,000 su viršum mūsų jaunuolių.

Dalis jų, pagilinę mokslineis žinias, grįžo į tas pačias mokyklas mokytojauti, kiti įsijungė į įvairias organizacijas. Yra ir tokių, kurie laikosi nuolaliai bei nukeliavo pasroviui.

Lituanistinis švietimas vaidina labai svarbų vaidmenį išeivijos praieity, bet jo reikšmė bus dar didesnė ateity, nes vis stipriau jausis darbininkų stoka įvairiose lietuviškuose baruose.

Šiuo metu mūsų švietimo dar-

DIDELI DARBAI — DIDELĖS IŠLAIDOS

bus vairuoja švietimo taryba, vadovaujama prityrusio, šiai sričiai nuoširdžiai atsidavusio, Broniaus Juodelio. Jam talkina 24 tarybos nariai. Švietimo tarybos veiklos barai gana platūs. Rūpinamasi programų paruošimu, koordinavimu, planavimu, mokyklų inspektavimu, lėšų telkimu, mokytojų paruošimu, mokslo priemonių bei vadovėlių parūpinimu. JAV LB švietimo tarybos išleistais vadovėliais bei skaitiniais naudojasi ir Kanados, Australijos, Pietų Amerikos, Anglijos ir Vokietijos liuanistinės mokyklos. Šią vasarą Dainavoj įvyko 11-toji mokytojų bei švietimo besidominčio jaunimo studijų savaitė.

Švietimo darbas, vykdomas plačiu mastu, susiduria su didelėmis išlaidomis. Reikia apmokėti vadovėlių bei skaitinių paruošimą ir išleidimą, patalpų nuomas, mokytojų studijų savaitės išlaidas, administravimą, skurdžias mokytojų algas. Visą sudėjus krūvon, liuanistinė mokyklom išlaikyti 1977-1978 mokslo metam reikės 162,400 dol. Didžiausia našta krinta ant mokyklas lankančių vaikų tėvų pečių.

Stipri parama gaunama iš Lietuvių Fondo. Nuo įsisteigimo Lietuvių Fondas švietimo reika-

lam yra paskyręs 100,000 dol. su viršum. Šiometinė parama yra 14,600 dol.

Prie mokyklų išlaidų sumažinimo dar prisideda Lietuvių Bendruomenės padaliniai ir organizacijos — Illinois gydytojų draugija su 1000 dol. ir Lietuvių tautinis akademis sambūris su 2000 dol.

Lituanistines mokyklas dabar lanko 2041 mokinys. Vaikų darželiuose, Montessori, pradžios ir aukštesniosiose liuanistinėse mokyklose dirba apie 250 mokytojų. Iš viso yra 33 šios rūšies mokyklos.

Švietimo taryba daro žygių šiam tikslui gauti pinigų iš JAV valdžios fondų. Jei tai pavyktų, nukristų didelė piniginė našta nuo tėvų pečių; galimas dalykas, padidėtų mokyklas lankančių skaičius, ir išsispęstų mokytojų trūkumas. Šiuo metu švietimo tarybos sąmatų yra 4,400 dol. deficito. Prie finansinių vargų dar prisideda mokinių mažėjimas mokyklose. Paskutiniiais metais jų sumažėjo 5 procentais.

-o-

Išeivijos gyvenime didelę rolę vaidina ir kultūriniai reikalai. Savo kultūriniu lobiu galima daug prielankumo įsigyti kitataučių tarpe, duoti stiprybės mūsų tautinėj veikloj aktyviai besireiškiantiems ir sukelti entuziazmo mūsų jaunųjų kartoj.

Šia plačia ir svarbia veiklos sritim rūpinasi kultūros taryba, pirmininkaujama prityrusio bendruomenininko Juozo Gailos. Jo ir kultūros tarybos narių paruoštiems planam įvykdyti šiais metais sąmata siekia 24,900 dol.

Nutarta skirti 3000 dol. honorarą muz. Dariui Lapinskui už operos sukūrimą pagal O.V. Milašiaus parašytą dramatinę poemą — misteriją Miguel Manara.

Mūsų iškiliam dailininkui K. Varneliui, menininkų komisijai nutarus, buvo įteikta 1000 dol. premija už jo aukštos meninės vertės kūrinius.

Bus daromi iš mūsų kultūrinio gyvenimo filmai, video juostos, atnaujinami nepriklausomoj Lietuvoj gaminti filmai, teikiama finansinė parama mokslo-kūrybos simpoziumui, pasaulio lietuvių archyvui išlaikyti, ateinančiais metais Kanadoj įvyksiančiai dainų šventei, tautinių šokių institutui, skiriamos nemažos sumos knygom spausdinti

anglų kalba bei lietuvių radijo valandėlių konkursui. Neseniai buvo baigta leisti Pr. Naujokaičio 4 tomų Lietuvių literatūros istorija.

Norint pilnai metinį planą įvykdyti, kultūros tarybai trūksta 4000 dol. su viršum. Švietimo ir kultūriniam darbam įgyvendinti bei sąmatom subalansuoti rugsėjo mėn. vajuas metu bus bandoma sutelkti 15,000 dol. Pusę surinktų pinigų LB apylinkės pasiūnčia krašto valdybai, o kitą pusę pasilieka pas save tiems patiem reikalams.

JAV LB taryba, išklausiusi švietimo komisijos pranešimo, konstatuojančio mokinių skaičiaus mažėjimą liuanistinėse mokyklose, pabrėžia, kad liuanistinis švietimas ir tautinis auklėjimas turi būti visos išeivijos pagrindinis rūpestis. Šis nutarimas padarytas praėjusį pavasarį Clevelande, šios LB tarybos antrosios sesijos metu.

Švietimo bei kultūrinių užmojų finansavimas yra mūsų visų reikalas. Šie darbai yra sunkūs, ir prie jų atlikimo LB apygardų bei apylinkių valdybom turėtų talkinti kiekvienas lietuvis.

Prašoma nedelsiant pinigines duokles ir aukas įteikti bendruomeninių padalinių valdybom ir visokeriopai padėti, kad liuanistinės mokyklas lankyti galimai didesnis mūsų vaikų skaičius. Šiuos darbus įvykdžius, bus galima pasidžiaugti jų puikiais vaisiais.

Bronius Vaskaitis

Algis Rugienius, veiklus Detoroito jaunosios kartos visuomenininkas ir JAV LB tarybos narys, sėkmingai tarpininkauja JAV LB krašto valdybai jos paruošty radijo pusvalandžių anglų kalba įpiršimu programų vadovam. Paruoštosios programos, tiek Vasario 16-osios, tiek tragiškojo birželio sukačių progomis, pasiekė klausytojus. A. Rugienius ir kitų talkininkų rūpesčiu šiais metais Detoroito miesto apylinkėse sutelkta \$2,5000 suma LB vykdomo laisvinimo darbo finansavimui. Būdamas artimame kontakte su kongr. J.J. Blanchard, šiuo metu A. Rugienius sėkmingai kelia Nijolės Sadūnaitės klausimą.

— JAV LB Kultūros taryba ruošia Prano Naujokaičio Lietuvių literatūros istorijos visų keturių tomų pristatymą Chicagoj, Jaunimo Centre, spalio 15.

VERČIAU BŪTŲ NESAKĖS

JURGIS JANKUS

7

"Drabužius tai duosiu, bet pirma pasakyk, kas atsitiko." Jis valandėlę tylėjo, paskum atgalios rankos krumpiliais tekstėlejo į laikraštį: "Ar neskaitei?" Nebuvau skaitęs. Kai jis ėmė belstis, vos buvau paėmęs į rankas. Pažiūrėjau. Jis skaitė tą vietą, kur buvo parašytas apiplėšimas banko. "Negi tu?" pasakiau su netikėjimu. "Tu liepei. Sakei, jeigu nenori dirbti, eik apiplėšk banką." "Bet aš tik juokavau. Visi juokėmės." "Jūs — gal, aš — ne. Jeigu gali kiti, kodėl ne aš? Aš mačiau, kad prie tavęs ilgai nepabūsiu. Robertas parėkdavo, parėkdavo, išgerdavom alaus, ir vėl viskas būdavo gerai. Dažnai net ir už alų pats užmokėdavai, o tu kitoks. Nieko neišmanai apie formas, eik prie mašinos, nenori prie mašinos, eik šluoti. O kiek šlavėjų mūsų skylei reikia?" "Taip blogai tikrai nebūtų buvę," mėginau persinėti, bet jis savo. "Šneki, kai žinai, kad nebegaliu grįžti. Verčiau duok nors drabužius.

Jeigu galėsiu — gražinsiu, jeigu ne — tai ne. O gal smagiau būtų, jeigu pašauktum policiją. Galėtum pasigirti, kad pagavai banko plėšiką be kelnų ir be pinigų. Supranti? Be pinigų ir be įrodymo. Nebent kas pažintų. Tada pasakysiu, kad pinigų padaviau tau, kad sakei — pasidalinsim, o dabar nori viską pasiimti. Kaip tas patiktų?" pradėjo juoktis. Turėjau pritildyti, kad Hildė neišgirstų. Iš galvos išietų, kad banko plėšiką slepiu savo namuose. Nusiramino. Ėmė vėl šnekėti pašnibždomis. Sakiau, kad duosiu ir drabužius, ir pinigų kelionei, tik viskas turi amžiams pasilikti tarp mūsų. Paskum įsitraušęs paklausiau: "Tai, sakai, žalčiai ir apmrovė?" "Kokie žalčiai?" išplėtė akis. "Nagi tie, su kuriais grobiu turėjai pasidalinti. Net iš drabužių išrengė, kad vytis negalėtum." Jis valandėlę sėdėjo purtydamas galvą. "Niekas neatėmė, niekas neišvilko. Visą suplanavau, viską išžiūrėjau, o keli durniai atėjo ir sumaišė.

Dabar gal jau būčiau netoli Meksikos." Tada jis atsivėrė ir išsipasakojo. Pirmiausia mašinų pastatymo aikštėje nužiūrėjo žmogų, kuris visada palieka nerakintą mašiną. Nerakintų mašinų tada buvo daug, bet, jeigu pradėsi eiti mėgindamas nuo vienos prie kitos, kas nors gali pastebėti. Užsivesti be raktų jokio sunkumo. Tą jis mokėjo dar vaikas būdamas. Nužiūrėjo, kada banke būna mažiausia žmonių. Apsirengė seniai nebešiotais padriskusiais drabužiais. Gerus susidėjo į lagaminėlį. Pasiėmė iš karo parsineštą vokišką mauzerį. Jeigu taip išeitų, kad reiktų šauti, niekas nesuseks, iš kieno ginklo šauti. Bankan eiti baisiai bijojęs. Nuo durų beveik sugrįžęs. Buvę baisiau negu į Normandiją keltis. Tada buvai ne vienas, o čia nieko šalia, nieko už nugaros. Už nugaros tai netuščia. Nežinau, kas iš paskos įeis. Bet pradėjus, reikėjo. Vieną kartą tame utėliu užstame gyvenime reikėjo ką nors padaryti. Tai beveik žodis į žodį, kaip jis sakė. O jeigu ir pagaus, tai irgi ne pasaulio galas atsivers. Pasėdėti reikės, pasėdės. Nedingo kariuomenėje, ir dar karo metu, nedings nė kalėjime. Įėjo. Atstatė ginklą, padavė maišiuką, kad visos kasininkės sudėtų pinigų. Ir kad ne vienas kitas nepajudėtų. Ir kad pro duris nemėgintų bėgti. Prie kiekvienų durų, sakė, stovi ginkluoti vyrai, ir kiekvieną pabandžiusį laukia kulka. Jis pats

stebėjosi, kaip viskasėjo taip lengvai. Kasininkės saujomis sumetė pinigus. "Kad nieko nepaliktumėt. Patikrinsiu! Pas kurią rasiu paliktą, kulka tiesiai į kaktą." Kai maišiuką paėmė į rankas, net nustebo, koks buvo sunkus. Išbėgęs iš banko, išoko į mašiną ir nuvažiavo. Pasukus už kampo, net blusos numirė: priešais atvažiavo policijos mašina. Bet nieko. Policija nuvažiavo savo keliu, jis savo. Čia netoli buvo seniai apleistas vokių fabrikėlis. Sustojo prie jo ir jau norėjo persirengti, bet išgirdo kaukiančias policijos mašinas. Jeigu kas matė, kokia mašina važiavo, gali atsekti, gali policininkas pro šalį pralėkdamas pamatyti. Nieko negali žinoti, kas atsitiks ateinančią sekundę. Nuo fabrikėlio pakriaušėėjo takelis paupin. Vaikai juo nusileisdavo meškerioti. Ne iš išgąsčio, bet dėl atsargumo išsėlino per apleistą pastatą, apsidairė, nieko gyva nebuvo matyti, ir pasileido takeliu žemyn. Čia buvo aikštelė, kur vasarą galėjai atsigulti ir pasišildyti saulėje. Tą vietą jis gerai žinojo. Dar vaikas čia meškeriodavo ir gulinedavo. Kartais su draugais atsinešdavo alaus, cigarečių. Meškeres sumerkdavo į upę, išgerdavo, parūkydavo. Dabar buvo ramu. Nė policijos sirenų nebebuvo girdėti. Gal ir be reikalo pasiskubino. Bet persirengti ir čia vieta buvo gera. Pasitraukė arčiau krūmų ir pradėjo rengtis. Nusi-rėngė viršutinius, piniginę su

dokumentais įsikando į dantis ir lenkėsi prie lagaminėlio, kai viršų išgirdo balsus. Takeliu kažin kas leidosi žemyn. Dingtelėjo galvon, kad policija, ir jis pašoko į šlaitą. Spėjo pasigriebti tik pinigų, o visą kitą paliko. Toje vietoje vėl prasidėjo šlaito pats statumas. Palipo, įsikabinėdamas į medžius, į šaknis, kol rado vandens išneštą duobę, įkrito, prisiglaudė už kraštą apžėlusį žolį ir laukė. Balsai nusileido prie upės. Girdėti girdėjo, bet ne viską galėjo suprasti, o galvos pakelti bijojo. Stačioj išgraužoj sunku buvo išsilaikyti. Slydo žemyn. Laikėsi rankomis medelio, kol užgriebė šaknį įsiremti kojomis. Praskleidė rankomis žoles, nieko nebuvo matyti. Ėmė pagunda atsistoti, bet vėl ėmė baimė, kad baltą gali labai greitai pamatyti. Įsiklausęs pradėjo suprasti atskirus žodžius, bet ryšio negalėjo sumegzti. Ėmė noras pakilti ir slinkti šlaitu tolyn. Apžiūrėjo medžius, už kurių užsikabinėdamas galėtų užsilaikyti. Kai buvo vaikas, dažnai tais šlaitais laipiodavo ir ne sykį, nepataikęs įsikibti ar koja įsiremti, imdavo dardėti žemyn, kol pasisekdavo už ko nors susigriežti. Kai Strongų Benis nugar-mėjo nebesusilaikydamas ir paskutines dvidešimt pėdų kriste nukrito paupin, reikėjo gaisrininkus šaukti, kad atgal užtrauktų. Tris šonkaulius ir raktikaulį susilaužė. Ir Edis turėjo būti labai atsargus. Išgrauža,

tuoj už šaknies, į kurią buvo atsirėmęs, krito stačiai žemyn. Nužiūrėjęs kitą iškyšulį, pasistūmė aukšty, paskum dar aukšty. Dabar visiškai patogiai galėjo įsispirti į aplauto akmens kampą. Kas buvo apačioje, matyti negalėjo, bet galėjo matyti dalį tako. Kelis žingsnius pačiame šlaito viršuje. Tolumoje pasigirdo sirenos. Jos artėjo, ir viskas atrodė taip, lyg jį jau būtų radę, tik turi atvažiuoti policija pasiimti. Pradėjo lyti. Iš pradžių tik lynoti, o paskum užėjo suoras, šaltas ir smarkus. Nei krūmai, nei plačiai išsiskėtusių guoby lapai nebedengė. Jeigu kokią valandą taip papils, išgrauža pavirs mažu kriokliuku. Edis apsidžiaugė, kad pasiėmė ne popierinį maišelį, bet brezentinį, viršuje užtraukiamą. Ligi šiol laikė pagulęs po šonu. Taip buvo geriau. Šonas nuo plikos žemės ne taip šalo. Bet dabar reikėjo ką daryti. Praskleidė žoles. Čia kyšojo akmuo, į kurį buvo atsirėmęs kojomis, prie jo augo tankūs krūmai. Palietė ranka žemę. Buvo minkšta. Ne žemė, bet užkliuvę metų metais nešami lapai. Pakižo ištiestą delną, ir pakėlė kartu su visom žolėm susigulėjusių lapų klodą. Pakižo maišiuką ir vėl užspaudė. Pataisė nulenktas žoles. Jeigu ir reikėtų bėgti, būtų daug lengviau. Abi rankos laisvos. O jei kur ties tiltu ir pagautų, rastų ką pasakyti.

(Bus daugiau)

Kultūriniai renginiai Kennebunkporte (2)

KETURI LITERATŪROS VAKARAI

Šios vasarvietės kultūrinė veikla pradėta literatūros vakarais. Pradėta labai seniai. Programos būdavo organizuojamos tada, kai atsiradavo rašytojų atostogautojų. Jau keleri metai kaip programos planuojamos iš anksto, iš anksto pakviečiamas vienas ar kitas rašytojas. Iš anksto paskelbiama spaudoj, kada tie literatūros vakarai bus.

Šiemet buvo keturi literatūros vakarai: liepos 23 — poeto Stasio Santvaro vakaras, liepos 31 — bendras vakaras, rugpjūčio 7 — Jurgio Jankaus ir rugpjūčio 20 — bendras literatūros vakaras.

Poeto Stasio Santvaro vakaras

Ryšium su poeto — dramaturgo Stasio Santvaro 75 metų amžiaus sukaktimi ir buvo jis pasikviestas liepos 23, šeštadienį. Viso vakaro programa buvo atiduota tik jam.

Visi vakarai vyko didžiojo salėje, kur scena buvo jaukiai papuošiama lietuviško rūpinčiojo statula, gėlėmis, gotikinių kėdėmis, priderintu apšvietimu. Skaitoma buvo ne ant scenos, bet žemai prie stalo ar pulto. Gerai veikė garsiakalbių sistema tiems, kurie norėjo ja pasinaudoti.

Salės akustika nedėkinga skaitymui. Greitai balsas sulūžta ir subyra, tolimesnėse eilėse pasidaro sunku girdėti. Tad garsiakalbis daug pagelbsti.

Poetas Stasys Santvaras, būdamas pats solistas, teatro žmogus, skaito meistriškai. Visad malonu jo klausyti. Čia jis paskaitė visokiosios savo kūrybos. Drauge papasakojo ir apie save, kaip jis rašo. Pabaigai paskaitė rubajatus, trumpus ketureilius eilėraščius, kuriuose poetas filosofuoja apie gyvenimą ir meilę.

Vakaras paliko visiems labai puikų įspūdį.

Bendras literatūros vakaras

Liepos 31 buvo bendras literatūros vakaras, ir jame nedalyvavo Nelė Mazalaitė. Ji čia daug metų atostogaudavo šiuo laiku, bet šiemet negalėjo atvykti.

Visi pasigedo Nelės Mazalaitės. Jai buvo parašytas bendras laiškas, kurį pasirašė visi vakaro svečiai ir programos dalyviai.

Vakarą pradėjo irgi poetas Stasys Santvaras, kuris tuo metu dar

nebuvo išvykęs. Vėl jis nuvedė į pasaulį.

Toliau savo trapias eiles skaitė poetė Kotryna Grigaitytė-Graudienė. Skaitė jautriai ir elegiškai nuteikdama savo klausytojus.

Algirdas Landsbergis paskaitė fragmentą iš savo dramos, kuri vaidinta Ateitininkų kongrese Clevelande. Drama vadinasi "Šventasis narvas" ir vaizduoja, kaip bolševikai tardo ir kankina kunigą.

Paulius Jurkus paskaitė iš ruošiamos knygos "Profesoriaus Žibunto pasakos" vieną pasakojimą apie vasarą.

Pabaigoj pasirodė šios vietovės šeimininkas ir Liet. Rašytojų Draugijos pirmininkas Tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Tai buvo eilių pluoštelis iš jo paskutinio rinkinio.

Po literatūros vakaro buvo bendra visų kavutė.

Jurgio Jankaus pasakojimų vakaras

Vieną dieną iš Rochesterio, N.Y., atvyko rašytojas Jurgis Jankus su žmona. Visada linksmas, nusiteikęs, bežarstas samojus, jis ten švaistėsi ir daug fotografavo. Kai tik turėjo laisvo laiko valandėlę, tuoj smuko į kambarį ir ten rašė.

Jis rašo savotiškai. Viską rašo ranka ir labai gražiai, lengvai išskaitomu braižu. Iš karto gauna galutinę redakciją, niekur nebraukia, neišmeta laukan sakinių ar pastraipų. Viskas iš anksto apgalvota ir pamažu surašoma į popierių.

Jo vakaras buvo rugpjūčio 7 toj pačioj didžiojoj salėj. Pradžioj jis pajuokavo, pasisakė, ką rašas, kas jau parašyta. Paskaitė dvi ištraukas. Jos abi surrealistinės, kur į labai realų pasakojimą įsipina vaiduokliai. Pirmasis pasakojimas buvo iš ciklo "Karo paraštėje", kur vaizduojamas lietuviškas vaiduoklis Vokietijoje. Antroji ištrauka buvo iš baigto romano. Ištrauka irgi surrealistinės nuotaikos, kalbama apie velnius, mušimus.

Žmonės labai atidžiai išklausė jo skaitymo, paskui visi turėjo progos įsigyti naują jo knygą "Užkandis", kurios jis čia buvo atsiavežęs ir kuri buvo čia parduavinėjama. Pardavė visas atsiavežtas 25 knygas.

Po jo literatūros vakaro buvo kavutė.

Ketvirtasis literatūros vakaras

Besibaigiant ateitininkų sendraugijų studijų ir poilsio savaitei, įvyko ketvirtasis literatūros vakaras. Pradžioj buvo susitikimas su Pranu Naujokaičiu ir su jo nauju veikalu — Lietuvių literatūros istorija. Tai buvo suorganizuota gana greit, pasikalbėjimo forma. Pr. Naujokaitis plačiai atsakė į duotus klausimus. Iš atsakymų išryškėjo visos Lietuvių literatūros istorijos pagrindinės turinio linijos.

Tuo metu atostogavo ir dr. Jonas Zdanys, poetas, vertėjas į anglų kalbą. Jis lietuviškai publikai dar mažai pažįstamas. Šia proga ir jis buvo pristatytas ir

buvo su juo padarytas pasikalbėjimas. Buvo paklausta, ką jis parašė, ką išvertė. Ir visus stebino jo didelis darbštumas — toks jaunas tiek jau išvertė, parašė.

Toliau savo kūrinius skaitė Pranas Naujokaitis. Skaitė eilėraščius, kurie parašyti gana modernia forma, be griežto eiliavimo. Eilėraščiai daugiau pesimistinės nuotaikos.

Aleksas Radžius iš Baltimorės savo eilėm nukėlė į gražius žvaigždžius, į astronomijos pasaulį.

Algirdas Landsbergis paskaitė iš savo naujos dramos "Šventasis narvas". Paskaitė visai naują fragmentą.

Paulius Jurkus prisiminė Juodvarnius ir paskaitė trumpą giesmę apie raganos sudeginimą.

Leonardą Andriekų vėl girdėjom pabaigoj. Jis skaitė savo eiles iš paskutinio rinkinio, taip pat ir naujas eiles.

Pabaigoj visiem programos dalyviams padėjo ateitininkų sendraugijų stovyklos vedėjas dr. Alfonsas Stankaitis, supindamas savo žodį į gražių juokų virtinę.

Po šio literatūros vakaro buvo ateitininkų stovyklos užbaigimas su muzika, su punšu. Buvo gražiai parengti stalai didžiojo salėj, kur visi turėjo progos pasikalbėti, net ir padainuoti. (p.j.)

Dr. Jonas Zdanys kalba literatūros vakare Kennebunkporte, Me. ZNuotr. P. Ažuolo

CHICAGO, ILL.

Pavojus lituanistinėm studijom

Prieš penkerius metus Illinois universiteto Chicago skyrių buvo įvestas lietuvių kalbos kursas. Prof. J. Rėklaitienė dėstė lietuvių kalbą, literatūrą ir kalbos istoriją.

Pradžioj studentai lietuvių kalbos dalykais labai domėjosi. Pirmais metais susirinko 101 studentas, bet vėliau kasmet jų skaičius mažėjo.

Pagal universiteto potvarkius kursas gali būti dėstomas, jei susirenka nemažiau kaip 15 studentų. Praėjusiais mokslo metais į pirmąjį kursą atėjo 10, o į antrąjį — 11 studentų. Dėl studentų nesidomėjimo universiteto vadovybė lietuvių kalbos kursą ruošiasi uždaryti.

Padėtim susirūpino LB švietimo tarybos pirm. Bronius Juodelis. Jis susisiekt su fakulteto vadovybe, prašydamas dėl lietuvių kalbos kurso nedaryti greito sprendimo. Jam pavyko gauti studentų sąrašus. Iš dešimties tūkstančių studentų rasta 300 lietuvių. Visiem lietuviams studentams parašyti laišukai, kviečiant neužmiršti lietuvių kalbos kurso.

Už lietuvių kalbos kurso išklaušmą gaunami kreditai universiteto baigimo diplomui.

LB švietimo tarybos pirmininkas asmeniškais laiškais, o švietimo tarybos spaudos atstovai kreipėsi per spaudą į studentus, tėvus ir visuomenės veikėjus, prašydami dėti pastangas, kad lietuvių kalbos, literatūros ir kalbos istorijos kursai Illinois universitete nebūtų numarinti pačių lietuvių. Lietuvių studentų skaičiaus pakėlimas yra ne

Ateitininkai sendraugiai eina iš pranciškonų koplyčios. Jų poilsio ir studijų savaitė Kennebunkporte buvo rugpjūčio 14-21. Nuotr. P. Ažuolo

DIEVO BENDRIJA VISIEM

3
ANTANAS RUBŠYS
MANHATTAN COLLEGE

Ar atsiverti mui į krikščionybę užtenka tikėti į Jėzų ir apsikrikštyti? Ar nieko daugiau nereikalaujama?

Prieš atsakydamas, Paulius jautė reikalą galatams išaiškinti, kad jo "paskelbtoji Evangelija nėra iš žmonių" (Gal 1, 11), nes "tas, kuris mane pasirinko dar esantį įsčiose ir pašaukė savo malone, panorėjo apreiškinti manįje savo Sūnų, kad paskelbtiau Evangeliją pagonims" (Gal 1, 15-16). Taigi Paulius teigia, kad jis gavo pašaukimą būti Evangelijos apaštalu tiesiog iš Dievo, o ne iš kitų apaštalų, kurie buvo Jėzaus mokiniai — Petro (Kefo, t.y. "Uola") ir Jokūbo. Todėl jis ir aprašo savo gyvenimą prieš ir po atsivertimo (Gal 1, 11-17).

Nėra abejonės, kad Paulius save laikė uoliu, ištikimu ir kitų gerbiuam žydu prieš tampant krikščioniu (Gal 1, 14). Jis nebuvo nei nepatenkintas, nei prislėgtas, o didžiavosi savo tikėjimu. Tai išreiškia ir Laiškie filipiečiams: "Jei kas nors tariasi galįs pasitikėti (žmogaus prigim-

timi), tai visų pirmą ašai, aštuntą dieną apipiaustytas" (Fil 3, 4-5), kaip reikalavo fariziejiškos žydijos nuostatai ir, be to, "įstatymo tiksliai besilaikantis fariziejus" (Fil 3, 5). Apaštalų darbai dar papildoma Pauliaus autobiografiją šia žinute, kad jis mokėsi "savo protėvių kraičio" (Gal 1, 14) Jeruzalėje "prie Gamalielio kojų" (Apd 22, 3).

Pasakodamas savo atsivertimo istoriją, Paulius mini tik vieną vietą — Damaską (Gal 1, 17). Į Damaską jis grįžo pabuvojęs Arabijoje. Ką jis ten veikė, Laiškai nepasako. Atrodo, kad būtų ryšio tarp jo buvimo Damaske ir Dievo Bendrijos persekiojimo (Gal 1, 13). Prieš savo atsivertimą Paulius persekiotojas grovė Bendriją, o po atsivertimo — Paulius apaštalas ėmėsi darbo ją statyti. Apie Pauliaus veiklą Damaske po jo atsivertimo rašo

Apaštalų darbai: "ėmė skelbti sinagogose, kad Jėzus yra Dievo Sūnus... drąsiai kalbėjo ir kėlė sąmyšį Damaske gyvenančių žydų tarpe, įrodinėdamas, kad Jėzus yra Mesijas (Kristus)" (Apd 9, 20-22). Pats Paulius savo susitikimą su Prisikėlusiuoju (Gal 1, 16) aprašo bendrais bruožais, o Lukas Apaštalų darbuose duoda daugiau smulkmenų. Jis pasakoja Pauliaus pašaukimo istoriją net tris kartus (Apd 9, 1-25; 22, 1-21; 26, 1-33). Tik iš jo sužinoma apie akinančią šviesą, balsą iš dangaus ir regėjimo atgavimą su Ananijo pagalba (Apd 9, 10-19).

Šis Prisikėlusiojo apsišaukimas pakeliui į Damaską tapo esmine Pauliaus gyvenimo patirtimi, galima sakyti, širdimi. Galatams jis rašo: "(Dievas) panorėjo apreiškinti manįje savo Sūnų" (Gal 1, 16). Vėliau korintiečiams jis stipriau išsiskiria, jog "regėjęs... Viešpatį Jėzų"

(1 Kor 9, 1) ir tuomet gavęs pašaukimą būti apaštalu. Tas pats ryšys tarp Viešpaties Jėzaus matymo ir pašaukimo dar aiškiau išdėstomas 1 Kor 15, 3-9. Čia Paulius save laiko "paskiausiu, lyg nelaiku gimusiu" asmeniu, kuriam apsišaukė iš mirties prisikėlęs Jėzus.

Žodis "apaštalas" yra paimtas iš graikų kalbos ir reiškia "siųstasis" (atlikti svarbų uždavinį) arba "paskirtasis" (kokioms nors pareigoms). Šiuo žodžiu išreiškiamas aramajiškasis karališko pasiuntinio pavadinimas. Karalius "siųsdavo" arba "paskirdavo" patikimą asmenį ištirti ir išspręsti reikalus pla-

ninkam sukėlė ovacijų ir prisigėgė. Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos vardu padėkos žodį tarė Emilija Pakštaitė-Sakadolskienė.

Ričardas Daunoras yra dainavęs Europos valstybių operose. Balso intonacija rami ir lygi. Vokalinis pasiruošimas gilus. Solisto atsiradimas Vakarų pasauly sustiprins laisvojo pasaulio lietuvių menines pajėgas. Tai malonus reiškinys.

J. Kaunas

čiai padrikusioje Acheminidų dinastijos imperijoje (nuo VI iki IV prieš Kr.). Paulius ir kiti jaunutės Bendrijos vadai veikė su įsitikinimu, kad Dievas, jiems apreiškdamas iš mirties prikeltą Jėzų, juos pasiuntė arba įgaliojo vykdyti jo, visatos Karaliaus, valią. Tuo jie grindė savo autoritetą skelbti Evangeliją ir daryti sprendimus kasdieniame krikščionių bendrijų gyvenime. Nors Apaštalų darbuose pasakyta, kad apaštalu gali būti tik tas, kuris "drauge su mumis vaikščiojo visą laiką, kol Viešpats Jėzus buvojo tarp mūsų, pradedant Jono krikštu ir baigiant Jėzaus iš mūsų paėmimu" (Apd 1, 21-22), Paulius teigia, kad jam tas pats pašaukimas suteiktas, "mačius Viešpatį", tad Bendrijos pradžioje iškyla dvi apaštališko pašaukimo sampratos: Dvylika, Jėzaus išrinktoji grupė, siųsta skelbti Dievo karalystę dar Jėzaus viešosios veiklos metu, ir kiti apaštalai, kaip Paulius, Barnabas, Andronikas ir Junija(s?), taip pat siųsti ir įgalioti, bet jau po Jėzaus mirties ir prisikėlimo.

Rom 16, 7, minint Juniją, neaišku, ar čia kalbama apie vyrą, ar apie moterį. Apaštala, ar apaštalė? Ir Mariją Magdalietę, kuri krikščionijoje tapo atgailojančios nusidėjėlės pavyzdžiu, reikėtų laikyti apaštale, nes jai taip kalbėjo prisikėlęs Jėzus: "Nelaikyk manęs! Aš dar neįžengiau pas Tėvą. Vėliau eik pas mano brolius ir pasakyk jiems: 'Aš žengsiu pas savo Tėvą ir jūs Jėzų, pas savo Dievą ir jūs Dievą.' Marija Magdalietė nuėjo ir pranešė mokiniams, kad mačiusi Viešpatį ir ką jis jai sakęs." (Jn 20, 17-18).

Paulius sielojosi dėl to, kad prieš savo atsivertimą persekiojo Bendriją (1 Kor 15, 9; 1 Kor 9, 1) ir tuomet gavęs pašaukimą būti apaštalu. Tas pats ryšys tarp Viešpaties Jėzaus matymo ir pašaukimo dar aiškiau išdėstomas 1 Kor 15, 3-9. Čia Paulius save laiko "paskiausiu, lyg nelaiku gimusiu" asmeniu, kuriam apsišaukė iš mirties prisikėlęs Jėzus.

Žodis "apaštalas" yra paimtas iš graikų kalbos ir reiškia "siųstasis" (atlikti svarbų uždavinį) arba "paskirtasis" (kokioms nors pareigoms). Šiuo žodžiu išreiškiamas aramajiškasis karališko pasiuntinio pavadinimas. Karalius "siųsdavo" arba "paskirdavo" patikimą asmenį ištirti ir išspręsti reikalus pla-

ninkam sukėlė ovacijų ir prisigėgė. Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos vardu padėkos žodį tarė Emilija Pakštaitė-Sakadolskienė.

Ričardas Daunoras yra dainavęs Europos valstybių operose. Balso intonacija rami ir lygi. Vokalinis pasiruošimas gilus. Solisto atsiradimas Vakarų pasauly sustiprins laisvojo pasaulio lietuvių menines pajėgas. Tai malonus reiškinys.

(Bus daugiau)

Poetas Stasys Santvaras savo kūrybos vakare skaito eilėraščius. Nuotr. JG

Pirmojo literatūros vakaro, įvykusio liepos 31 Kennebunkporte, pranciškonų vasarvietėj, dalyviai. Iš k. Stasys Santvaras, Leonardas Andriekus, Algirdas Landsbergis, Kotryna Grigaitytė ir Paulius Jurkus. Nuotr. JG

ŠIEMET JI BUVO VIENUOLIKTOJI Mokytojų ir jaunimo studijų savaitė

Jau eilė metų LB švietimo taryba ruošia mokytojų ir jaunimui studijų savaites — stovyklas. Rugsėjo 14 į XI studijų savaitę Dainavoj iš JAV ir Kanados susirinko apie 200 stovyklautojų.

Savaitė prasidėjo pamaldomis. Mišias aukėjo ir prasmingą pamokslą pasakė kun. A. Saulaitis, SJ, stovyklos kapelionas.

Iškilminga posėdį pradėjo studijų savaitės vadovas Bronius Krokys. Sveikino stovyklautojus, linkėdamas jiems darbingos ir giedrios nuotaikos. Į garbės prezidiumą pakvietė visą stovyklos vadovybę.

Sugiedojus Lietuvos himną, stovyklautojus sveikino LB švietimo tarybos pirm. Br. Juodelis (savo ir LB krašto valdybos pirm. A. Gečio vardu). Rytinio pakraščio mokyklų inspektoriaus A. Masionis (atstovaujantis vienuolikai lituanistinių mokyklų) ir J. Damušienė.

Atidaromąją paskaitą "Lituanistinė mokykla iš arti ir toli" skaitė švietimo tarybos pirm. Br. Juodelis.

Buvo įdomus susipažinimo vakaras, kuriam vadovavo J. Krokys ir L. Bradūnaitė.

Rytais 8 val., giedant Lietuvos himną, buvo keliamos vėliavos, o vakarais 6 val., giedant Marija, Marija, jos buvo nuleidžiamos.

Stovykla turėjo tautinių šokių grupę, kuriai vadovavo mokytojos Jadvyga Matulaitienė ir Ona Ivaškenė. Studentas Rimas Kasputis vedė stovyklos chorą, vadovavo dainom, giesmėm ir grojo tautiniam šokiui. Jaunimui lietuvių kalbą dėstė mokytojos Vida Augulytė ir Juozas Masilionis.

Šiais metais prie studijų savaitės vyko tautodailės (medžio drožinių ir juostų audinių) kursai, kuriems vadovavo dailininkas V. Veselka ir mokytojas Juozas Jasūnas.

Vakaraš buvo ruošiamos programos: dainos, vaidinimai, kitiokie pasirodymai, literatūriniai skaitymai, eilėraščiai, filmai ir skaidrės, žaidimai ir šokiai. Šiom programom vadovavo J. Krokys ir L. Bradūnaitė.

Iškilūs profesoriai, dailininkai, pedagogai ir visuomenininkai skaitė paskaitas, kurios buvo su dideliu dėmesiu klausomos ir diskutuojamos.

Mokyt. Jonas Jasaitis skaitė paskaitą apie bendruomenės ugdymą. Algirdas ir Marija Stankai plačiai papasakojo apie Vasario 16 gimnazijos dabartinę padėtį ir jos problemas. Jonas Bagdonas, Chicago K. Donelaičio mokyklos mokytojas, kalbėjo apie fizinį lavinimą ir jo veikimą lituanistiniam ugdymui. Prelegetas pravedavo ir rytinę mankštą, į kurią gausiai rinkdavosi jaunimas, neatsilikdavo ir senimas.

Rugsėjo 15 stovykloje vyko Žolinės atleidai. Stovyklautojai, išsiriškiavę su gelių puokštelėmis, vadovaujami kapeliono kun. A. Saulaičio, nuvyko prie ežero. Po plačiašakių ažuolu ten buvo paruoštas altorius, ir buvo aukojamos mišios. Tą pačią dieną studentų vakare jaunimas ir senimas pasirodė su dainomis, muzika, eilėraščiais ir žaidimais. Buvo ir šokiai.

Rugsėjo 16, antradienį, kun. A. Saulaitis kalbėjo apie Brazilijos lietuvių ir jų rūpesčius.

Mokyt. Sofija Jonynienė, vadovėlių autorė, skaitė paskaitą "Mokymo metodai ir priemonės". Atsivežus daug vaizdinių priemonių, ji parodė jas studijui

savaitės dalyviams. Po paskaitos kilo vienos iš gyviausių diskusijų, kuriose buvo pasisakoma, kokius metodus ir priemones mokytojai vartoja savo mokyklose.

Po pietų buvo svarstybos dėl mokinių mažėjimo. Jose dalyvavo A. Masionis, R. Juškenė, L. Eimantas, J. Adomonytė ir J. Masilionis.

Vakare Arvydas Zygas parodė gražių skaidrų iš Suvalkų trikampio lietuvių gyvenimo ir leido pasiklausyti gražių liaudies dainų iš Punsko apylinkės, o J. Masilionis parodė filmą iš pėmykštės mokytojų ir jaunimo studijų savaitės.

Rugsėjo 17 Gintaras Karosas iš Bostono supažindino stovyklautojus su JAV LB-nės anglų kalba leidžiamu žiniaraščiu "Bridges". Jūrātė Krokys skaitė paskaitą "Klasės laikysenos motyvai". Ses. Ona Mikailaitė ir ses. Margarita Bareikaitė kalbėjo apie religijos dėsnybę bei auklėjimą lituanistinėse mokyklose, o kun. A. Saulaitis — apie religinę programą.

Vakare Vincas Šalčiūnas iš New Jersey parodė daug skaidrų ir nuotraukų iš okupuotos Lietuvos.

Rugsėjo 18 Br. Juodelis perskaitė Ričardo Mačiūlio paruoštą paskaitą "Modernioji JAV pedagogika". Dail. V. Veselka kalbėjo apie lietuvių tautodailę. J. Masilionis supažindino stovyklautojus su R. Černiaus "Namų ir artimiausios aplinkos žodynėliu" ir V. Liulevičiaus "Lietuvių tautos ir valstybės istorija". J. Kaunas pristatė LB švietimo tarybos leidinių parodą, kurioje buvo išdėstyti vadovėliai, pratimai, skaitiniai jaunimui, žemėlapiai ir J. Masilionio naujai išleista "Lietuvių literatūra 7 klasei". J. Bagdonas kalbėjo apie mokytojų žurnalą "Švietimo, Gairės". Stovyklos vadovas Br. Krokys aiškino metodus, kaip jis dėsto lietuvių kalbą suaugusiems amerikiečiams.

Vakaras buvo skirtas pagerbti Lietuvos kankiniam — partizanui. Prisiminti Romas Kalanta, Nijolė Sadūnaitė ir kiti. Iškilminga stovyklautojų procesija su žvakėmis ir deglais aplankė tris stovyklos kryžius ir koplytstulpį. Jaunimas skaitė savo kūrybos maldas ir eilėraščius. Procesija, giedodama giesmes, ežerą plukdė vainikus su degančiomis žvakėmis. Vėliau visi grįžo prie stovyklos įruošto altoriaus, kur kapelionas A. Saulaitis aukėjo žuvusių intencija mišias. Vakaras praėjo labai įspūdingai.

Rugsėjo 19 iš ryto A. Masionis skaitė paskaitą "Ateistinis auklėjimas Sovietų Sąjungoje". Po pietų iš Montrealio atvykęs poetas Henrikas Nagys kalbėjo tema "Kodėl apsisprenžiau būti lietuviu" ir paskaitė savo kūrybos.

Vakare pamiškė prie ežero buvo suruoštas laužas. Jaunimas pasirodė su dainomis, trumpais vaidinimais ir įvairiomis išdaigomis.

Rugsėjo 20 iš Clevelando atvykęs Vaclovas Kavaliūnas skaitė dvi paskaitas. Pirmoji — "Lituanistinė mokykla, jos problemos ir mokytojų pasiruošimas"; antroji — "Romantizmas lietuvių literatūroje".

Po pietų vyko mokyklų vedėjų bei jų atstovų pranešimai. Iš jų išryškėjo, kad JAV ir Kanadoje veikia 44 lituanistinės mokyklos. Mokinių ir mokytojų kol kas pakanka. Daugumas mokyklų naudojasi parapinių mo-

XI-tos mokytojų studijų savaitės dalis dalyvių Dainavoj prie mokytojų kryžiaus. Nuotr. V. Šalčiūno

Mokytojų XI-tos studijų savaitės atidarymo garbės prezidiumas. Iš k. V. Veselka, V. Jonaitis, J. Bagdonas, Švietimo Tarybos pirm. Br. Juodelis, V. Augulytė, J. Matulaitienė ir kun. A. Saulaitis. Nuotr. V. Šalčiūno

kyklų patalpomis. Keturių vietovių penkiose mokyklose mokymas vyksta 12 metų, o 39 mokyklose — 10 metų ir mažiau.

Stovykla išleido savo laikraštėlį "Damoklo Kardas", kurį redagavo mokyt. L. Eimantas. Daug rašinių parašė ir jaunimas.

Reikia pasidžiaugti mūsų jaunimu, kuris stovykloje pasirodė pareigingas, darbštus ir tvarkingus. Gero žodžio verti mergaičių vadovė Jūrātė Krokys, berniukų vadovas Algirdas Vaičiūnas ir stovyklos komendantas Vytautas Jonaitis.

Baigiamajam posėdžiui buvo išdalinti lietuvių kalbos ir tautinių šokių pažymėjimai. Švietimo tarybos vardu visiems pareigūnams įteikta po knygą. Sveikinamuosius žodžius tarė švietimo tarybos pirm. Br. Juodelis ir studijų savaitės vadovas Br. Krokys. Posėdis baigtas Lietuvos himnu.

Po vakarienės buvo atsisveikinimo vakaras, kuriam vadovavo Jūrātė Krokys. Jaunimo choras, vadovaujamas R. Kaspučio, padainavo keletą nuotaikingų dainų. Pabaigai tautinių šokių šokėjai, vadovaujami J. Matulaitienės ir O. Ivaškenės, pašoko kelis būdingus tautinius šokius.

Pasibaigus programai, prasi-dėjo atsisveikinimo vaišės. Pr. Masilionienė su būriu ponių paruošė įvairių užkandžių, puošo, kavos ir kitokių gėrų. Jaunimas šoko, senimas šnekučiavo, vėliau ir jis jungėsi į šokius, ratelius ir dainas.

Sekmadienį po pusryčių Dainava ištuštėjo.

Jonas Kaunas

LOS ANGELES, CALIF.

Religinei Lietuvių Katalikų Šalpai Los Angeles lietuvių vėl suaukėjo rekordinę sumą — 5.700 odl.

Lietuvių Bendruomenės šventės proga komp. Bruno Markaičio veikalas "Pilnatis" bus atliekamas rugsėjo 24, šeštadienį, 8 val. vak. Šv. Kazimiero parapijos salė. Programoje dalyvauja R. Apeikytė, J. Čekanauskienė, S. Pautienienė, B. Dabšienė, R. Dabšys, A. Pavasaris. Akomponuos instrumentalistų ansamblis. Be to, dalyvauja aktoriai D. Mackialienė ir A. Žemaitaitis. Bendruomenės 25 metų sukakties minėjimas vyks rugsėjo 25, sekmadienį, 12 val. parapijos salė. Kalbės dr. P. Vi-

leišis. Ričardo Daunoro rečitalis vyks rugsėjo 25, sekmadienio vakare, Wilshire Ebelle salė. Akomponuoja muz. A. Draugelis. Zitos Sodeikienės iš Chicago dailės paroda atidaroma apatinėje parapijos salė rugsėjo 24, šeštadienį, 7 val. vak. Sporto šventė vyks rugsėjo 23-25. Numatyta stalo ir lauko tenisas, vyrų ir moterų tinklinis.

Šv. Kazimiero parapijos mokykla mokslo metus pradėjo rugsėjo 6 su padidėjusiu mokinių skaičiumi. Šv. Kazimiero seselėm išvykus, mokykla perėjo į pasauliečių mokytojų rankas. Mokyklos vedėja — prityrusi mokytoja lietuvaitė Dolores Varpusen, jau seniau dirbusi šioje mokykloje. Lietuvių vaikams kasdien dėstoma lietuvių kalba. Lituanistikos mokytoja yra Ona Razutienė. — L.Ž.K.

WORCESTER, MASS.

Aušros Vartų lituanistinė mokykla mokslo metus pradeda rugsėjo 24, šeštadienį, 9 val. ryto. Aušros Vartų parapijos patalpose. Tėvų komitetas ir LB apylinkės valdyba prašo visų tėvų, turinčių mokyklinio amžiaus vaikų, minėtą dieną atvežti vaikus į mokyklą. Šiais metais veiks ir vaikų darželis. Mokestis už mokslą yra labai žemas, o kas negalėtų jo sumokėti, nuo jo yra atleidžiamas.

Pabaltiečių Žygis už Žmogaus Teises įvyks rugsėjo 24, šeštadienį, Washington, D.C. Iš Worcesterio irgi organizuojamas autobusas. Į šias masiškas demonstracijas iš mūsų kolonijos,

kurioje yra nemaža lietuvių, turėtų išvykti bent keli pripildyti autobusai. Išgirsim mūsų brolių balsus, šaukiančius pagalbos iš psichiatrinų ligoninių. Nijolės Sadūnaitės balso jau nebegirdim. Nauja areštų banga nuriudėjo Lietuvoje: disidentai V. Petkus ir A. Terleckas areštuoti. Visi jauskim savo širdy šventą pareigą dalyvauti bendrose demonstracijose. Kelionės kaina 25 dol. asmeniui. Dėl informacijų kreiptis: E. Meilus, Jr., telef. 852-3665.

J.M.

Pakeitęs adresą, neužmiršk pridėti ir senojo.

This year . . . spend CHRISTMAS IN VILNIUS with your family and friends

Leave New York Dec. 19 . . .

WARSAW
VILNIUS
RIGA
COPENHAGEN

Dec 20-23
Dec 23-29
Dec 29-Jan 2
Jan 2-3

3 nights at Deluxe Hotel Europejski
6 nights at First Class Hotel
4 nights at First Class Hotel
Overnight at First Class Hotel

... return to New York Jan 3

\$1,136.00 (based on double occupancy)

UNION TOURS, INC.

6 East 36th Street
New York, N.Y. 10016
(212) 679-7878

SAS

Mokytojų studijų savaitės Žolinės atleidai. Prieky eina kun. A. Saulaitis. Nuotr. V. Šalčiūno

iš visur

— Vysk. V. Brizgio 50 m. kunigystės jubiliejus Chicagoy bus minimas lapkričio 6, sekmadienį. Koncelebruotos mišios 2 val. po pietų Švč. M. M. Gimi-mo parapijos bažnyčioje. 3 val. po pietų akademija Marijos aukštesniosios mokyklos salė.

— Vliskas rugsėjo 1 savo raštais, pasiūstais valstybės departamento sekretoriui Cyrus Vance, Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijos Ženevoj pirminkui Theodor van Boven ir Amnesty International centrui Londone, prašė padaryti visus reikalingus žygius, kad būtų išvaduoti iš Sovietų kalėjimų — Vilnių Viktoras Petkus, Antanas Terleckas ir Maskvoj Feliksas Serebrovas. Jie yra aktyvūs kovotojai už žmogaus teises. (E)

— Mykolas Drunga, Vliko pavestas, rašo enciklopedinio pobūdžio informacinę knygą anglų kalba apie Lietuvą. Rugsėjo 30 Nijolės ir Jurgio Valaičių namuose, Irvingtone, N.Y., jis referavo parašytos knygos dalį Vliko valdybos vicepirmininkam dr. Broniui Nemickui ir Jurgiui Valaičiui ir valdybos nariui informacijos reikalams Broniui Bieliukui. Pasidalinta kritiškom ir pozityviom pastabom. (E)

— Petras Cidzikas, gimęs 1944, yra suimtas ir patalpintas į psichiatrinę ligoninę. Kaltinamas Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos, antisovietinių lapelių ir patriotinių eilėraščių platinimu (rusų žurnalas Posev, 1977 liepos mėn.). Kas turėtų žinių apie šį ar kitus kalinius, turi skubiai jas pranešti Vlikui, 29 West 57th St., New York, N.Y. 10019. (E)

— Lietuvos vyčiai sulaukė iš JAV Katalikų Vyskupų Konferencijos pirmininko arkivysk. J. L. Bernardin laiško, kuriame jis dėkoja vyčiam už prisijusią seimo rezoliuciją. Ten buvo dėkojama JAV vyskupam už gegužės 3 išreikštą stiprų pasisakymą už Lietuvos kenčiančią Bažnyčią bei žmogaus teises Lietuvoje ir Rytų Europoje. Arkivyskupas Bernardin rašo: "Jūs galite būti tikri, kad vyskupai ir toliau rūpinasi Lietuvos bei Rytų Europos padėtimi ir žada kelti balsą ir toliau už ten kenčiančią Bažnyčią".

— Aidai, Hamiltono mergaičių choras, vadovaujamas V. Verikačio, 3 savaitės koncertavęs Pietų Amerikoje, jau grįžo. Aplankė 5 valstybes ir davė keilolika koncertų, pasirodė Brazilijos televizijoje su vienos valandos programa. Koncerte Sao Paulo mieste dalyvavo 2000 lietuvių.

— Aktoriai Dalila Mackialienė ir Algimantas Žemaitaitis rugsėjo 24 dalyvaus Californijos Lietuvių dienų, kur pirmą kartą bus atlikta komp. Bruno Markaičio, SJ, šešių dalių siueta "Pilnatis", gavusi įkvėpimą poeto Bernardo Brazdžionio kūryboje. Aktorių deklamacijas instrumentais palydės komp. B. Markaičio specialiai parašyta muzika.

— Avellanedoje, Buenos Aires šone, rugsėjo 21 iškilmingai paminėta lietuvių parapijos bažnyčios 35 metų konsekravimo sukaktis. Mišias kartu su Avellanedos vyskupu Quatrocinio koncelebravo kun. Juozas Petraitis, MIC, ir kun. Augustinas Steigvilas, MIC.

— Prof. dr. Vytautas Vardys, iš Norman, Okla., Clevelande įvykusiame ateitininkų kongrese skaitė svarbią paskaitą apie katalikiškąją rezistenciją. Šio mėnesio vidury vyksta į Panamą, kur dalyvaus politinių mokslų profesorių konferencijoje.

— Antro Kaimo spektaklis Clevelande įvyks rugsėjo 24. Rengia Lithuanian Civic Club.

— Vida Sidrytė iš Streator, Ill., ši pavasarį įsigijusi magistro laipsnį ir gerai pasiruošusi pedagoginiam darbui, išvyko į Vasario 16 gimnaziją dėstyti anglų kalbą.

AR JAU PRISIDĖJAI PRIE BENDRO DARBO?

Penktasis sąrašas aukų, gautų Pabaltiečių Žygiui už Žmogaus Teises remti iki rugpjūčio 27: po 100 dol. — Juozas Podziūnas, Waterbury, Conn., Cicero Jūrų šaulių kuopa Klaipėda, kun. Simonas Morkūnas, Sioux City, Iowa, L. Baltrėnas, Los Angeles, Calif., LB Vidurio Vakarų apygardos Brighton Parko apylinkė; po 50 dol. — Ingeboras O. Tomienė, Peekskill, N.Y., LB Michigano apygardos Grand Rapids apylinkė, Stasys ir Juzė Ramai, Bridgeview, Ill., LB Vakarų apygardos Phoenixo apylinkė, dr. Jonas Šalna, Round Lake Beach, Ill., Korp! Fraternitas Patria — Chicagos skyrius, Adelė ir Ildefonsas Šadauskai, Chicago, Ill., dr. Edmundas Lenkauskas, Pepper Pike, Ohio, Bronius ir Sofija Staniškiai, Detroit, Mich., Antanas Dagilis, Westland, Mich., H. Vygantienė, Wilmette, Ill., PAZ, prof. dr. Pranas Jucaitis, Rocky River, Ohio, Klemensas ir Anelė Žukauskai, Beverly Shores, Ind.; 40 dol. — P. Strumskis, Chicago, Ill.; po 30 dol. — M. ir J. Rumbaičiai, Lakewood, CO, Valerija Gasinienė, Richmond Hill, N.Y., dr. Stasys Jankus, Golconda, Ill., dr. Danutė Biečiauskienė, Cincinnati, Ohio, dr. Vytautas Tauras, Chicago, Ill.; po 25 dol. — Pranas Lekutis, Fruitport, Mich., Stasys ir Suzana Žilevičiai, Chicago, Ill., Liudvikas Šmulskštys, Chicago, Ill., dr. Jonas Skirgaudas, La Jolla, Calif., Mykolas Jagutis, Chicago, Ill., dr. Juozas Gustaitis, Scranton, Pa., Vacys ir Augusta Šauliai, Chicago, Ill., dr. Arnoldas Grušnys, Wichita, Ka., dr. Adolfas ir Algė Šležai, Chicago, Ill., J. ir A. Pumpučiai, Glendale, N.Y., dr. Romas ir Dana Sakalai, Richmond, Virg., Vincas ir Ona Dovydaičiai, Lake Worth, Fla., Bronius ir Gražina Juodeliai, Downers Grove, Ill., LB Floridos apygardos Palm Beach County apylinkė, LB New Jersey apygardos valdyba, Benediktas ir Magdalena Jankauskai, Ft. Solongia, N.Y., Kazimieras ir Sofija Plenai, Chicago, Ill., dr. Augustinas Laucis, Mt. Olive, Ill.; po 20 dol. — Marija Kšėcauskienė, West Palm Beach, Fla., Anicetas Grigaliūnas, Chicago, Ill., Adolfas Armalis, Chicago, Ill., Stanislaiva Ribkevičienė, Chicago, Ill., Jonas Mikelūnas, East Chicago, Ind., A. Dirgela, Chicago, Ill., V. Ramanauskas, Chicago, Ill., dr. Birutė Kasakaitienė, Chicago, Ill., Stasys Būdas, Lemont, Ill., Romualdas ir Baniutė Kronai, Clarendon Hills, Ill., Kazys Bukelis, Chicago, Ill.,

Aleksas Jankūnas, Cicero, Ill., Justinas Dėdinas, Oak Brook Terrace, Ill., Vytautas ir Genovaitė Musonai, Oak Lawn, Ill., J. Genčius, Chicago, Ill., Juozas Fabijonas, Chicago, Ill., A. Skučas, Lake Worth, Fla., Rožė ir Pranas Mačerniai, Chicago, Ill., Bronius Polikaitis, Chicago, Ill., dr. Pranciškus Tarvydas, Edina, MO, Jonas Mačiulis, Lakewood, Ohio, Juozas ir Cetrūda Valaičiai, Great Neck, N.Y., Agota Milčienė, Manchester, Conn., Antanas ir Bronė Jucėnai, Cape Cod, Mass., Algis ir dr. Teresė Kazlauskai, Orland Park, Ill., Adolfas ir Stasys Gasinai, Chicago, Ill., Vytas ir Aldona Vaitkai, Hinsdale, Ill., Emil Nuger, Ft. Lauderdale, Fla.; po 15 dol. — Juozas ir Elona Vaišniai, Mt. Carmel, Conn., Sigitas ir Janina Miknaitis, Clarendon Hills, Ill., Vytautas ir Aldona Kamantai, Darien, Ill., G. Gaurilius, Chicago, Ill., dr. Aldona Šimkus, Chicago, Ill., Juozas Audėnas, Richmond Hill, N.Y., Marcella Ukasas, Pasadena, Calif., dr. Juozas Bartkus, Chicago, Ill., Ona Lany, Elizabeth, N.J., 12 dol. — dr. Juozas ir Magdalena Kriaučiūnai, Toledo, Ohio; po 10 dol. — Julius Karsas, Chicago, Ill., Stasys Ramonas, Flemington, N.J., Teodoras ir Ritonė Rudaičiai, Oak Lawn, Ill., Julius ir Zita Širkai, Chicago, Ill., Zenonas Obelenis, Richmond Heights, Ohio, Lietuvių Bendruomenės Connecticut a-dos New Haven apyl., Petras ir Ona Abromaičiai, Lemont, Ill., dr. V. Raslavičius, Wyoming, Ill., Juozas Tamašauskas, Putnam, Conn., dr. Valerija Raulinaitienė, Fresno, Calif., Stasys Alsenas, Brecksville, Ohio, Sofija Patamsienė, Norristown, Pa., kun. Juozas Tautkus, Putnam, Conn., dr. Stasys ir Milda Budriai, Chicago, Ill., Jonas Kamišauskas, Chicago, Ill., Juozas Vaneikis, Chicago, Ill., S. ir P. Žumbakiai, Chicago, Ill., Petras Kumbalaitis, Chicago, Ill., A. Dalgys, Chicago, Ill., Gaida Zarkis, Oak Park, Ill., Jurgis ir Ona Damai, Naperville, Ill., J. ir M. Palubinskai, Chicago, Ill., Ona Stirbytė, Cicero, Ill., kun. Pranas Jokubaitis, Chicago, Ill., Stasys Rauckinas, Chicago, Ill., Andrius Laukaitis, Lemont, Ill., Vincas Senda, Chicago, Ill., Adomas ir Eugenija Ambražiūnai, Los Angeles, Calif., Emilija Josen, Phoenix, Ariz., A. ir J. Jadviršiai, Chicago, Ill., Petras Jadviršis, Chicago, Ill., Donius ir Gražina Varnaičiai, Woodridge, Ill., Antanas Kaires, San Diego, Calif., A.P. Dikinis, Oak Forest, Ill., Leonas Krajauskas,

PABALTIEČIŲ ŽYGIS UŽ ŽMOGAUS TEISES įvyks rugsėjo mėn. 24 dieną Washington, D.C. Laikas greit bėga — išlaidų daug, pajamų mažai. Mielas lietuvi, paremk šį mum visiems pasaulio lietuviams svarbų žygį. Nuo JAV pajamų mokesčių nurašomas aukas prašome siųsti **BALTIC HUMAN RIGHTS RALLY, Inc., 1617 Fairway Lane, Naperville, Ill. 60540.** Čekius prašom rašyti Baltic Human Rights Rally, Inc. vardu.

Chicago, Ill., A. Pabrėža, Chicago, Ill., Eugenija Eidienė, Des Plaines, Ill., dr. Jonas Urbaitis, Kane, Pa., Adomas Banys, Rover Grove, Ill., P. ir J. Klioriai, South Euclid, Ohio, Jonas Jusonis, Santa Monica, Calif., Augustas ir Olga Dumbriai, Saginaw, Mich., Jonas ir Rūta Vidžiūnai, Valencia, Calif., Alfonsas ir Inga Tumai, Reseda, Calif., Kazys Valužis, Elizabeth, N.J., Algirdas ir Elena Skudriai, Gary, Ind., Alexas ir dr. Dana Vitkai, Palos Heights, Ill., Pranas Jakubaitis, Chicago, Ill., Bernardas Morkūnas, Chicago, Ill., Birutė Ciplijauskaitė, Madison, Wisc., Jonas Dekeris, Cicero, Ill., kun. V. Dabušis, Paterson, N.J., Vladas Staškus, Detroit, Mich., Juozas Juozaitis, Juno Beach, Fla., Morta Kuncienė, Sioux City, Iowa, Kazimiera ir Jonas Sniečkaitis, Cleveland, Ohio, Julius Gale, Lindenhurst, N.Y., Petras Sukury, Chicago, Ill., Kazys Gimžauskas, St. Petersburg Beach, Fla., Jadvyga ir Liūtas Mockūnai, Gulfport, Fla., Bronius ir Angelė Seliukai, Rancho Palos Verde, Calif., A. Dundulis, Chicago, Ill., Vladas Jackūnas, Washington, D.C., Magdalena Galdikienė, Putnam, Conn., G. ir J. Radveniai, Los Angeles, Calif., Balys Milaknis, Sacramento, Calif., Algirdas Čepėnas, Chicago, Ill., Jadvyga ir Petras Gruzdžiai, Chicago, Ill., Jurgis Gimbutas, Arlington, Mass., Bronius Aušrotas, Juno Beach, Fla., Daumantas ir Jadvyga Dikiniai, Mill Valley, Calif., Jonas Kazitėnas, Kenosha, Wisc., Vladas Sinkus, Western Springs, Ill., Gražina Meiluvienė, Chicago, Ill., Vladas Vėlža, Chicago, Ill., Feliksas Valaitis, Chicago, Ill., Petras Skerys, Chicago, Ill., LB Connecticut apygardos New Britain apylinkė; 6 dol. — S. ir E. Zėlbai, Chicago, Ill.; po 5 dol. — Jonas Šaulys, Branford, Conn., Pranas Markuža, Cicero, Ill., Vyt. Petruskas, Chicago, Ill., Marija Remienė, Riverside, Ill., V. Podžiūnas, Melrose Park, Ill., J. Navakas, Omaha, Nebr., Boleslovas Rymantas, Chicago, Ill., Bronius Vaškaitis, Philadelphia, Pa., Petras Steikūnas, Chicago, Ill., Simas Jokubaitis, Chicago, Ill., dr. Andrius Gaižiūnas, Rockford, Ill., Alf. Kriaučiūnas, East Chicago, Ind., Vytautas ir

Jada Gimiai, Chicago, Ill., Edvardas Stepas, Parma, Ohio, Ona Pulkauninkienė, Beverly Shores, Ind., Elizabeth Brus, Detroit, Mich., A. Matulis, Detroit, Mich., Anelė Dulkytė, Newark, N.J., Elena Juknevičienė, Chicago, Ill., dr. Aldona Gravgrogas, Menands, N.Y., Petras Skikūnas, Miami, Fla., Kostas Vaišaitis, St. Petersburg Beach, Fla., F. ir S. Valinskai, Wisconsin Dells, Wisc., Pranas Stanelis, St. Petersburg Beach, Fla., Kostas ir Elena Jokšai, Detroit, Mich., Jurgis Glianda, Los Angeles, Calif., Antanas ir Danutė Viktorai, Chicago, Ill., Kęstutis ir Rūta Susinskai, Downers Grove, Ill., Petras ir Ona Žilinskai, Lyndhurst, Ohio, Valerija Wolff, Park Forest, Ill.; 1 dol. — prof. Mečišlovvas ir Faustina Mackevičiai, Lockport, Ill.

Šeštasis sąrašas aukų, kurias surinko LB Vidurio Vakarų apygardos East St. Louis apylinkės valdyba: po 20 dol. — LB Vidurio Vakarų apygardos East St. Louis apylinkė, Juozas Kučauskas, po 5 dol. — Alfonsas Gerčys, Andrius Vaitkus, Zigmas Mackevičiai, Lockport, Ill.

Ivykusias klaidas tuoj praneškit išdininkui Juozui Ivanauskui, 1617 Fairway Lane, Naperville, Ill. 60540.

Aukus prašom siųsti Baltic Human Rights Rally, Inc., c/o Juozas Ivanauskas, 1617 Fairway Lane, Naperville, Ill. 60540. Čekius prašom rašyti Baltic Human Rights Rally, Inc. vardu. Pajamų mokesčių atleidimo numeris yra užsakytas ir jį tikimės Jum pranešti artimoj ateity.

Pabaltiečių Žygio už Žmogaus Teises vardu Lietuvių Lėšų Telkimo Komitetas nuoširdžiai dėkoja visom organizacijom ir visiem lietuviams patriotams, aukojusiems šiam žygiui. Kviečiame visus lietuvius susijungti ir prisidėti ne tik aukomis, bet ir darbu šiame svarbiame Lietuvos laisvinimo žygy.

Vardan tos Lietuvos VIENYBĖ TEŽYDI!

Juozas Ivanauskas, išdininkas

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

Pretendentų baigminis mačas tarp buv. pasaulio meisterio Boriso Spaskio ir pasitraukusio iš Sov. S. dm Viktoro Korčnojaus įvyks dar šiais metais. Jiem skirta 16 partijų. Šio mačo, laimėtojas kitais metais rungsis su pasaulio čempionu A. Karpovu dėl pasaulio karūnos.

Meksika. Pasaulio studentų olimpiadą laimėjo Sovietų S. komanda, surinkusi 25 taškus iš 32 galimų. 2. Kuba 22.5 tš., 3. Anglija 16.5 tš. 4v. JAV komanda. Baigmėj rungsi devynios komandos.

Ispanija. Montilos tarpt. tur-

LIETUVIŲ KOMITETAS DĖL SUNNY HILLS, FLORIDOJ, praneša, kad rudeninis bei šių metų paskutinis skridimas apžiūrėti Sunny Hills vietovę įvyksta spalio 8-9-10. Platesnių informacijų galima gauti pas komiteto narius arba skambinant New Yorke Vytautui Beleckui 382-6440, New Jersey Jonui Zubavičiui (201) 381-3198.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Šiluvos koplyčioj, Nekalto Prasidėjimo šventovėj Washington, rugsėjo 11 pamaldose dalyvavo Baltimorės lietuviai. Mišias aukėjo vysk. Vincentas Brizgys. Po pamaldų buvo vaišės.

Dr. Jono Basanavičiaus 50 metų mirties sukakties minėjimas, ruošiamas Tautinės Sąjungos Baltimorės skyriaus, įvyks rugsėjo 18, sekmadienį, 2 val. po pietų Lietuvių Salės Klevo kambary. Paskaitai pakviestas

nyre dalyvauja JAV dm Robert Byrne, greta dm Gligoričio (Jgsl.), švedo Anderssono, sovietų Taimanovo ir kitų.

Pabaltijo ir Šiaurės-Vakarų RTSFR žemėtvarkos projektavimo institutų darbuotojų spartakidoj Estijos Viru mieste lietuvių laimėjo pirmą vietą, tačiau šachmatų varžybose lietuviams atiteko antroji vieta. Lietuvos dalyviai laimėjo pirmas vietas moterų ir vyrų tinklinio bei stalo teniso varžybose.

Klaipėda. Lietuvos šachmatų atvirose pirmenybėse po 12 ratų pirmavo sovietų meisteriai. Maskvos tm O. Moisejevas turėjo 8 tš. iš 11 galimų, Dementjevas iš Kaliningrado 8 iš 12; dm iš Maskvos Balašovas 7.5 iš 10. Iš lietuvių geriausiai varosi tm Vladas Mikėnas, surinkęs 6.5 tš. iš 12. Jis šeštoj vietoj. Pas G. Piešiną 4.5 iš 9, o P. Ragelio ir G. Rastenio sąskaitoj po 4.5 tš. iš 11. V. Mikėnas laimėjo po tašką iš R. Survilos, G. Rastenio, A. Česnausko, lygiomis sužaidė su dm Balašovu ir kitais šešiais. Su dm Balašovu lygiomis sužaidė ir jaunieji Lietuvos meisteriai P. Ragelis bei A. Česnauskas.

USC Federation pasirinko spalio 8 kaip **National Chess Day '77**, ragindama visus šachmatų klubus tai dienai surengti pas save šachmatų turnyrus "with rated and unrated divisions". So. Bostono lietuvių piliečių draugijos šachmatų klubas tai dienai kviečia visus žaidžiančius šachmatais atvykti į So. Bostono LPD klubą ir dalyvauti tą dieną įvykstančiuose turnyruose. Grupės žais po 4 dalyvius. Tų turnyrėlių laimėtojam bus išdalintos dovanos. Dalyviai registruojasi pas K. Merkį tel. 268-0853.

Amerikiečiai gerai sukojavo Ispanijos tarptautiniame turnyre Montilla-Moriles. Laimėjo Jugoslavijos dm Gligorič 7 tš., dm L. Kavalek (JAV) 6.5, Stean (Anglija) 6 tš., R. Byrne (JAV) ir Taimanov (Sov.) po 5 tš., švedas Andersson 4.5 ir kiti mažiau.

Klaipėdoj įvykusias Lietuvos atviras p-bes laimėjo dm Balašovas (Maskva) 12.5 tš., kaliningradiečiai Dementjevas ir Malinevskis po 10.5, tm Moisejevas 9.5, Lietuvos šachmatų veteranas tm Vladas Mikėnas su Ferganijos meisteriu Ivanovu po 9 taškus. Kiti Lietuvos žaidikai pelnė šitaip: G. Rastenis (Vilnius), jaunas plungietis Majorovas su klaipėdiečiais H. Barstaičiu ir B. Rumiancevu po 7 tš., G. Piešina (V) 6.5, P. Ragelis (K) 6, A. Česnauskas (Pan) 5.5 ir R. Survila (V) 4.5 taško.

Anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 7 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastikiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 7 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 7 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

dr. Vincas Maciūnas iš Philadelphijos. Po paskaitos užkandžiai. Įėjimas nemokamas.

Pabaltiečių Žygis už Žmogaus Teises rengiamas rugsėjo 24 Washington. Baltimorės lietuvių organizacijos kviečia visus lietuvius gausiai šiame žygy dalyvauti ir padėti pavergtiem lietuviams ir kitiem pabaltiečiams. Autobusas nuo Lietuvių Salės išvyks 11 val. ryto. Kelionė vadovauja Balys Brazauskas.

Lietuvių Posto 154 Amerikos legionierių organizacijos nariai ir jų padėjėjos metines susipažinimo iškilmes turės didžiojo Lietuvių Salėj rugsėjo 25, sekmadienį, 2 val. po pietų. Lietuvių posto kapelionas ir Marylando valstijos legionierių posto kapelionas ir Marylando valstijos legionierių organizacijos kapelionas kun. A. Dranginis sukalbės invokaciją. Iškilmėse dalyvaus Marylando valstijos ir Baltimorės legijono viršininkai. Posto nariai ir padėjėjos raginami gausiai dalyvauti. Iškilmės baigsis su vaišėmis.

Jonas Obelinis

HARTFORD, CONN.

Atvyksta koncertuoti

N. Linkevičiūtė ir

B. Prapuolenis

Iš Chicagos į Hartfordą koncertuoti atvyksta du jauni solistai, kurie jau koncertavo ir Pietų Amerikoje, Australijoje ir Kanadoje.

Tie solistai yra — Nerija Linkevičiūtė, mezzosopranas, ir lyrinis baritonas Bernardas Prapuolenis.

Jų repertuaras labai platus. Daugiausia dainuoja duetų.

Koncertui akomponuoja pianistas Saulius Cibas iš Bostono.

Koncertas bus rugsėjo 17, šeštadienį, 7 v.v. Lietuvių Klube, 227 Lawrence St., Hartford, Conn. Rengia Lietuvių Bendruomenės Hartfordo apylinkė. Po koncerto — šokiai ir kiti margumynai.

Visi kviečiami atsilankyti. Stalus galima užsisakyti pas LB apylinkės pirm. S. Zabolį ar pas kitus valdybos narius. V.P.

NAUJAUSI LEIDINIAI IŠ ANGLIJOS

M.M. Mykolaitytė-Slavėnienė, Putinas mano atsiminimuose. Išleido Nida Anglijoj. Iliustruota nuotraukomis. Tai vieno didžiausio lietuvių rašytojų — Vinco Mykolaičio Putino — sesers atsiminimai apie garsųjį savo brolį. Knyga parašyta labai įdomiai ir įspūdingai. 452 psl. Kietais viršeliais. Kaina 9 dol.

Stasys Būdavas, **Europietė**. Išleido Nida Anglijoj. Šis romanas pirmą kartą spausdinamas autoriaus dešimties metų mirties sukačiai paminėti. 173 psl. Kietais viršeliais. Kaina 6 dol.

Persiuntimui pridėdama 50 centų.

Sios bei kitos lietuviškos knygos ir lietuviškos muzikos plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

100'S OF PUPS! PUPS! PUPS! ALL POPULAR TYPES AVAILABLE FOR CHILDREN'S PETS, HOUSE PETS AND WATCH DOGS. FROM \$49.00. OPEN SATURDAY AND SUNDAY 10 TO 5 ONLY. J.P. O'NEILL PUPPY FARM, LOCATED ON U.S. HIGHWAY NO. 1 PRINCETON, N.J. (2 MILES SOUTH OF PRINCETON HOLIDAY INN)

B & P ROOFING

24 HOUR SERVICE! FREE ESTIMATES (212) 835-9798 — BILL GENERAL ROOFING & REPAIRS NEW FLATS SHINGLE ROOFS LEADERS GUTTERS ALL KINDS OF MASON WORK REASONABLE RATES LICENSED & INSURED

MARIO'S

AUTO INSPECTION SERVICE MARIO DE SANTIS PROP. COMPLETE BRAKE REPAIRS FRONT END WORK ELECTRICAL WORK TUNE UPS OUR SPECIALTY. AUTO REPAIRS SKILLED MECHANICS, SHELL BAY ROAD MAYVILLE OPP. EXIT OF STATE INSPECTORS PHONE 609 465-5807 CAPEMAY COURT HOUSE

MOUNTAIN TOP INN

WEST ATHENS, N.Y. OPEN ALL YEAR ROUND A FAMILY PLACE BRING YOUR CHILDREN FINEST OF FOOD SPORTS & WATER FACILITIES TENNIS & LOUNGE R.D. 3 CATSKILL, N.Y. CALL (518) 943-4760

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

CONNECTICUT FOR SALE BY OWNER AAA RECOMMENDED
15 UNIT BRICK MOTEL, WITH FIVE ROOM HOME LIVING
QUARTERS ROUTES U.S. 5 AND CONN. 15, FIVE MILES
SOUTH OF HARTFORD ASKING \$169,000.00 PHONE (203) 666-5421

1977 — 1978 KELIONĖS Į LIETUVĄ REZERVUOTI (CHARTER) SKRIDIMAI Į LIETUVĄ

Lapkričio 13, 20 ir 27	\$640.00
Vasario 5, 12, 19 ir 26	\$669.00
Kovo 5	\$716.00
Kovo 12, 19 ir 26	\$746.00
Balandžio 2, 9, 16 ir 23	\$746.00

Šie specialūs (charter) skridimai į Lietuvą yra ABC (Advance Booking Charter) rūšies. Kainon įskaitoma pilna kelionė Pan American Boeing 707 lėktuvu, pirmos klasės viešbučiai, pervežimai, JAV išvykimo mokesčiai ir grupės palydėjimas. Visi rezervuoti skridimai išvyksta iš New Yorko ir grįžta į New Yorką.

Kelionė: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj, 1 naktis Leningrade.

SPECIALI GRUPINĖ KELIONĖ: Spalio 9-17 — \$826.00 — 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj, 1 naktis Maskvoj

NAUJI METAI LIETUVOJ: gruodžio 26 — sausio 9 — \$1,120.00 — 6 pilnos dienos ir 5 naktys Vilniuj, 3 naktys Maskvoj, 3 naktys Budapeste ir 2 naktys Londone.

Dėl informacijų apie mūsų rezervuotas arba specialias grupines keliones kreiptis:

ALGIRDAS MITKUS
BALTIC TOURS
8 White Oak Road
Newton, Mass. 02168

Telef. (617) 969-1190
arba
1-800-223-7898
(prašyti kalbėtis su "Pat")

Kultūros Židinio veikla

METINIS LIETUVIŲ KULTŪROS FONDO SUSIRINKIMAS

Statant New Yorko Kultūros Židinį ir vėliau pradėjus jame klestėti lietuviškai veiklai, visuomenės sluoksniuose nuolat glūdėjo susirūpinimas K. Židinio ateitimi. Buvo galvojama, kad, lietuvių pranciškonų eilėm retėjant, Židinio pastatai gali pakliūti į vietinės bažnytinės valdžios rankas. Gal būtų, dėl šių abejonių dalis visuomenės susilaikė nuo dosnesnės paramos Židinio statybos metu ir dar šiandien rezervuoti tuo atžvilgiu laikosi.

Tom abejonėm išsklaidyti maždaug prieš metus laiko New Yorke buvo inkorporuotas ir spalio 30 pirmuoju narių susirinkimas įsteigtas Lietuvių Kultūros Fondas. Fondo organizacija tada perėmė iki tol veikusio K. Židinio administracinio komiteto pareigas ir ėmėsi darbo.

LKF korporacijos tikslas yra rūpintis K. Židiny susikoncentravusia daugialype kultūrine veikla ir išsaugoti K. Židinio paskirtą ateinančiom lietuvių kartom. Lietuviam pranciškonam dėl vienos ar kitos priežasties iš New Yorko išsikėlus, Kultūros Židiny liktų pilnoj LK Fondo globoj. Tokiu būdu Židiny visada bus lietuvių rankose ir dėl to neturėtų daugiau būti jokių abejonių.

Lietuvių Kultūros Fondas yra paremtas korporacijos pagrindais su pilna organizacine struktūra, kurią sudaro teisėtai išrinkti vadovaujantieji organai. Pirmajam visuotiniam susirinkime buvo išrinkta LK Fondo Taryba, kuri vėliau sudarė vykdomąją valdybą ir atskirų veiklos sekcijų komitetus. Vadovaujantis LKF statutu, vieną kartą metuose, antrąjį spalio mėnesio šeštadienį, šaukiamas visuotinis narių susirinkimas. Toks susirinkimas šiame įvyks spalio 8, šeštadienį, 10 val. ryto Kultūros Židiny.

Susirinkime gali dalyvauti visi lietuviai, bet jame balsuoja ir tuo būdu daro sprendimus tikėtai teisėti LK Fondo nariai. Fondo nariu gali tapti kiekvienas 19 metų amžiaus ir vyresnis lietuvis ar lietuvi, paaugkęs Kultūros Židiniui arba LK Fondui nemažiau 100 dolerių, padavęs oficialų prašymą ir susimokėjęs susirinkimo nustatytą metinį mokestį, kuris šiuo metu yra 10 dolerių. Susirinkime teisėtai galės dalyvauti ir nauji nariai, kurie bus išpildę aukos dydžio sąlygą ir, atvykę į susirinkimą, pasirašys įstojimo prašymą bei sumokės nario mokestį.

1977 metų nario mokestį susimokėti raginami ir ankstyves-

nieji LK Fondo nariai. Aukojusių K. Židinio statybai skaičius yra didelis, todėl laukiama, kad kuo daugiau jų dalyvautų susirinkime bei taptų Fondo nariais. Visiem aukotojam bus išsiuntinėti pakvietimai atvykti į visuotinį susirinkimą ir prisidėti prie K. Židinio organizacinės veiklos. Vienas iš svarbiausių susirinkimo dienotvarkės punktų bus rinkimas trijų LKF Tarybos narių, kurių vienerių metų kadencija jau bus pasibaigusi. Naujai išrinktieji Tarybos nariai turės pilną 3 metų kadenciją.

Visais LK Fondo susirinkimo klausimais kreiptis į Tėvų Paulių Baltakį, OFM, K. Židinyje, tel. 235-5962, į valdybos pirmininką A. Vakselį, tel. 846-3246, arba į bet kuriuos kitus LK Fondo Tarybos narius: pirm. dr. V. Vygantą, V. Alksninį, A. Balsį, L. Milukienę, A. Radzivanienę, V. Sidą ir A. Šilbajorį.

Alg. Š.

MAIRONIO MOKYKLA PRADĖJO MOKSLO METUS

Nauji mokslo metai Maironio lituanistinė mokykla prasidėjo rugsėjo 10, šeštadienį. Mokiniai susirinko normaliu laiku — 9 val. Pralaidę vieną pamoką su mokytojais, susipažinę su jais, pasidaliję vasaros atostogų įspūdžiais, mokiniai 10 val. rinkosi į didžiąją salę, kuri buvo papuošta ir paruošta pamaldom.

Mišias aukėjo mokyklos kapelionas Tėv. Paulius Baltakis, OFM. Kadangi mokykla vadinausi Maironio vardu, tai į pamaldas buvo įjungtas Maironio eilėraščių skaitymas. Skaitė 8 skyriaus mokiniai. Skaitymo metu Livija Kliveckaitė ir Kristina Česnavičiūtė paskaitė Maironio Maldą, aukojimo metu Adrija Nemickaitė — Apsaugok, Aukščiausias, komunijos metu Ričardas Kezys — Marija, Marija.

I skaitymus buvo įjungta ir Liet. Kat. Bažnyčios Kronikos skaitymas: Sv. Rašto skaitymą atliko Rūta Dragūnevičiūtė, Kro-

nikos skaitymą — Rasa Bobelytė, abi jaunos mokytojos. Iš Kronikos buvo paskaityta, kaip mokiniai rengiasi švęsti Kalėdas ir kaip lėtoji parašė linėjimus. Už tai buvo tandomi ir baudžiami. Ir savo pamokslė mokyklos kapelionas prisiminė pavergtą

MIRĖ A.A. JONAS M. DUMČIUS

Brooklyne liepos 29 mirė Jonas M. Dumčius, sulaukęs 80 metų amžiaus. Palaidotas iš Apreiškimo bažnyčios Cypress Hills kapinėse. Giliai nuliūdusi liko dukterė Dolores, žentas ir 3 anūkai.

Jonas M. Dumčius buvo gimęs Wilkes-Barre, Pa., bet visą gyvenimą pragyveno Brooklyne, N.Y. Čia turėjo vieną iš pirmųjų lietuviškų radijo valandų. Skelbė tik lietuvių ir jo šūkis buvo "Savas pas savą". Visą gyvenimą visą širdimi buvo atsidavęs lietuvių bei kaip užsispyręs Amerikoje gimęs ir augęs lietuvis. Mylėjo Lietuvą ir ne kartą lankėsi laisvojo Lietuvoje.

Duktė Dolores su šeima dėkoja visiem atsilankiusiem koplyčioje ir pareiškusiem užuojautą, užprašiusiem mišias, pirkusiem gėles, dalyvavusiem pamaldose ir palydėjusiem į amžino poilsio vietą; dėkoja visiem Apreiškimo parapijos kunigam už įspūdingas pamaldas koplyčioje, bažnyčioje ir kapinėse; dėkoja M. Šalinskienei už nuoširdų patarnavimą ir pareiškta užuojautą mirus tėvui ir seneliui. Jis visada labai ilgėjosi Lietuvos ir kentėjo jos skausmus.

Nuliūdę dukterė Dolores, žentas ir anūkai Šemetai, Massapequa, N.Y.

RENGIAMA LITERATŪROS ŠVENTĖ

Kitais metais, minint Lietuvos nepriklausomybės 60 metų sukaktį, Lietuvių Rašytojų Draugija vasario mėnesį, prieš Lietuvos nepriklausomybės šventę, Kultūros Židinyje rengia literatūros šventę. Tai bus Atlanto pakraščio rašytojų suvažiavimas su iškilminga dalimi ir vieša paskaita, rašytojų suvažiavimo darbo posėdis. Vakare literatūros vakaras ir poezijos premijos įteikimas. Šios specialios poezijos premijos mecenatas yra Klemensas Galiūnas iš Santa Monica, Calif.. Jis jau 1000 dol. yra atsiuntęs Lietuvių Rašytojų Draugijos valdybai. Greitu laiku šiai premijai paskirti bus sudaryta vertinimo komisija.

Šia literatūros švente drauge norima atkreipti dėmesį į lietuvišką knygą, į rašytojus, norimą išryškinti lietuvių rašytojų įnašą nepriklausomai Lietuvai.

kraštą, pavergtą mokyklą ir ragino laisvę gyvenančius mokinius neužmiršti savo tautos ir dirbti jos labui.

Po mišių mokyklos vedėja Gintarė Ivaškienė tarė pasveikinimo žodį, sugrįžus po vasaros atostogų į naujus mokslo metus. Ji taip pat supažindino ir su naujais mokytojais. Savo kalboje paminėjo, kad yra gautas laiškas iš Lietuvos. Jį rašo jaunas žmogus, mokiny. Jis džiaugiasi, kad taip toli nuo Lietuvos jaunimas mokosi lietuviškai ir linki išlikti lietuviams.

Pasibaigus mokslo metų pradžios iškilmėm, mokiniai vėl

Marytė Bizinkauskaitė—šių metų iškilioji lietuvaite, išrinkta seniausių lietuviškų programų radijo piknike rugpiūčio 14 Romuvos parke Brocktone. Marytė dalyvauja tautinių šokių grupėj ir šoko tame piknike tautinius šokius.

grįžo į savo klases, kur darbas ejo normalia tvarka iki 1 val. Tėvų komitetas jau antri metai mokyklos valgyklos salėj, kur mokiniai valgo priešpiečius, suorganizuoja kavinę, kuria pasinaudoja ir mokiniai, ir mokytojai, ir tėvai. (p.j.)

*A i d a i
vienas geriausių
kultūros žurnalų
išseivijoj.
Ar juos prenumeruoj?*

DARBININKO SKAITYTOJŲ VAJUS

Po daugelio metų pertraukos Darbininkas vėl kviečia visus skaitytojus į talką surasti naujų skaitytojų. Daug skaitytojų iškeliavo amžinybėn ir jų vietas užimti ieškomi bent 800 naujų skaitytojų.

Administracija prašo skaitytojų surasti bent vieną naują skaitytoją ar prisiųsti adresą asmens, kurs pageidautų skaityti Darbininką. Iki šių metų pabaigos Darbininkas bus siunčiamas už 1 dolerį. Per šių metų likusius mėnesius ir per visus 1978 metus naujiem skaitytojams Darbininkas bus siunčiamas tik už 10 dol. Nepagailėkit dolerio ir padėkit Darbininkui skleisti lietuvišką žodį.

Platintojam ir naujiem skaitytojams bus duodamos dovanos lietuviškomis knygomis.

Laukiame Jūsų talkos ir iš anksto dėkojam.

T. Petras Baniūnas, OFM
Darbininko administratorius

Siunčiu užsakymą naujam skaitytojui už 1 dol., už 10 dol.

Vardas, pavardė

Adresas

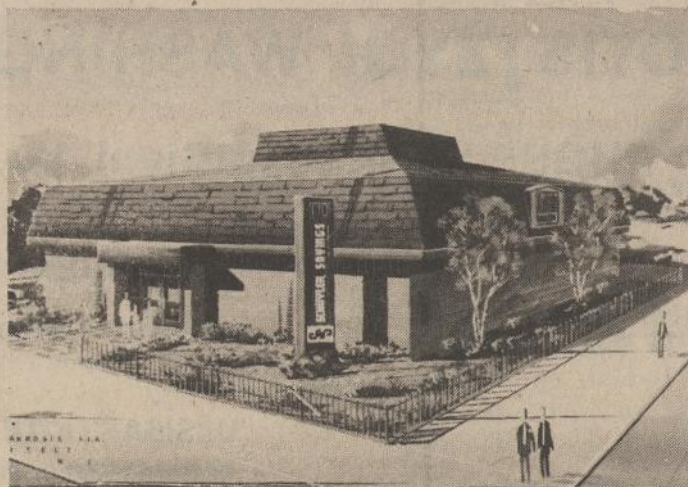
Užsakytojas

LIETUVIŲ TAUPOMOJI IR SKOLINAMOJI ĮSTAIGA

SCHUYLER SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
24 Davis Ave., Kearny, New Jersey 07032
Telef. 991-0001, 991-7260
52 veikimo metai (1924-1977)

Turtas (Assets) \$13,000,000.00

Taupymo indėliai apdrausti iki \$40,000.00
Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D.C.

Naujas Lietuvių finansinės įstaigos Schuyler Savings and Loan Association, Kearny, N.J., pastatas

DARBO VALANDOS: pirmadieniais-ketvirtadieniais nuo 9 v.r. iki 3 v. popiet, penktadienį nuo 9 v.r. iki 6 v.v., šeštadienį nuo 9 v.r. iki 1 v. popiet. AUTOMOBILIAMS LANGELIS VEIKIA: pirmadienį-penktadienį nuo 8 v.r. iki 6 v.v., šeštadienį nuo 9 v.r. iki 1 v. popiet.

BOSTONO ŽINIOS

Pabaltiečių Žygis už Žmogaus Teises įvyks Washingtone, D.C., rugsėjo 24. Specialus autobusas išvyks rugsėjo 23, penktadienį, 9 val. vak. nuo So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos namų (368 W. Broadway). Kaina suaugusiems į abu galus — 25 dol., studentams — 15 dol. Rengėjai pasirūpins užsakyti ir nakvyne. Registruotis galima Keleivio įstaigoj.

Studentai Milda Kupcikevičiūtė, Indrė Ramanauskaitė ir Pranas Prancėvičius, lietuviškoj veikloj žinomi jaunuoliai, dalyvavo Bostone pasitarimuose su JAV Lietuvių jaunimo sąjungos valdybos atstovais žygio į Washingtoną reikalais. Pabaltiečių Žygis už Žmogaus Teises įvyks rugsėjo 24.

Darbo dienos savaitgalį po ilgesnės ligos mirė inž. Aleksandras Lapšys, rašytojas Petras Pilka ir laborantė Aldona Labuckaitė.

Mokslo metai Bostono aukšt. lituanistinė mokykla pradėdami rugsėjo 17. Pamokos vyks pernykštės patalpose: Patrick F. Gavin School, 215 Dorchester St., So. Boston, Mass.

Šeštoji Lietuvių diena, kurią rengia LB Bostono apygarda ir Worcesterio apylinkė, įvyks rugsėjo 18 Maironio Parke, Shrewsbury.

Tautos šventė ir dr. Jono Basanavičiaus minėjimas įvyks rugsėjo 25 So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salėj. Minėjimą rengia Lietuvių Bendruomenė.

Stepono Dariaus posto moterų vieneto 40 metų sukakties banketas įvyks rugsėjo 25 So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salėj.

Laisvės Varpo radijo programos rudens koncertas vyks spalio 9 So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos trečio aukšto salėj.

Sandaros moterų klubo banketas ir našlių karalienės rinkimai įvyks lapkričio 6 So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salėj.

LAISVĖS VARPAS
Sėkm. 11-12 val.
WEL, 1430 KC.
P. Viščinis
173 Arthur St.
Brockton, Mass. 02402
Telef. 586-7209

BOSTON, MASS. — WNSR, 1360 bangos sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. Veda Steponas ir Valentina Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268-0489. Parduodamas Darbininkas, didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

Schuyler prezidentas prof. dr. Jokūbas Stukas sako:

Savi nauji lietuvių banko pastatai, sava prityrusi vadovybė ir augantis kapitalas.

Garbė lietuviams, nes jie moka taupyti ir finansinius reikalus tvarkyti. Pinigai — didelė jėga ir atspara visuose reikaluose.

Remkime šį lietuvių banką, vienintelį New Yorko ir New Jersey valstijoje, kad jis finansiskai stiprėtų ir plėstųsi.

Mylimai motinai

A.A. CECILIJAI ANTANAITIENEI

mirus, jos dukrom Marytei Šalinskienei, Julijai Kowrak, Onutei Bleming ir sūnums Boleslovui, Edvardui ir Jonui ir jų šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškia

Simonaičių šeima

LMKF darbščiajai veikėjai

DR. MARIJAI KREGŽDIENEI

mirus, jos šeimą ir artimuosius giliai užjaučia ir drauge liūdi

LMKF New Haveno klubas

A.A. DR. MARIJAI KREGŽDIENEI

atsiskyrus su šiuo pasauliu, giliai užuojautą dukrai Ritai Klybienei ir šeimai reiškia

N.Y.-N.J. Lietuvių
Dantų Gydytojų Draugija

Brangiai mamytei

DR. MARIJAI KREGŽDIENEI

mirus, giliai užjaučiame dukrą Ritą, žentą Kostą, anūkus Donatą ir Robertą Klybus ir kartu liūdimė.

P. S. Leveckiai
I. J. Dičpinigaičiai

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Vysk. V. Brizgio 50 metų kunigystės sukaktis minima rugsėjo 25. Pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje bus 11 val. Akademine dalis ir pokylis — 4 v. popiet Kultūros Židiny. Apie vysk. nuveiktus darbus kalbės Antanas Masionis. Bus ir trumpa meninė programa. Minėjimą rengia N.Y. LB apygardos valdybos sudarytas bendras komitetas.

Antanas ir Bronė Reventai, kurie dabar gyvena Gulfport, Fla., prie St. Petersburgo, yra atvykę į New Yorką. Čia rugsėjo 10, šeštadienį, paminėjo savo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį. Ta proga lietuvių pranciškonų vienuolyno koplyčioje buvo mišios, kuriose dalyvavo šeimos nariai ir bičiuliai. Reventai sustojo pas savo sūnų Ričardą, kuris gyvena Millwood, N.Y.

N.Y.-N.J. Liet. Dantų Gydytojų draugija šeštadienį, rugsėjo 10, surengė išleistuves savo narei Janei Maurukienei, kuri su vyru Juozu išvyksta gyventi į Floridą. Išleistuvės buvo dr. Elenos Vilčinskienės namuose. Šeiminkė pasakė kalbą ir palinkėjo gražių dienų Floridoj.

Tautos šventė paminėta rugsėjo 11 pamaldomis Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Mišias koncelebravo: kun. kleb. Pr. Raugas, kun. A. Račkauskas, kun. St. Raila. Pamokslą pasakė kun. St. Raila. Sauliai, ramovėnai ir skautai dalyvavo su vėliavomis.

Lietuvių Atletų Klubo metinis rudens balius įvyks šeštadienį, spalio 8, Kultūros Židiny. Svečiai bus vaišinami namie gaminamų valgių vakariene, šokių geras orkestras, o programą atliks Bostono vyrų seketas linksmomis, baliui pritaikintomis dainomis.

Jaunimo vakaronės pradedamos rugsėjo 16, penktadienį, 8 v.v. mažojo Kultūros Židinio salė. Visas New Yorko ir apylinkės jaunimas kviečiamas dalyvauti.

Moteryų Vienybės pirmas po atostogų draugiškas susirinkimas bus rugsėjo 20, antradienį, 7:30 v.v. įprastinėje vietoje — Congregational Church salė, 91 St., Woodhaven.

Apreiškimo parapijos metinė šventė bus spalio 30, sekmadienį. 11 val. mišių metu suteiks patepimo sakramentą ligoniam ir seneliui. Parapijos choras atliks koncertines mišias. Po pamaldų parapijos didžiojoje salėje pietūs. Šokiai prasidės 3 val. Bilietai — 10 dol. Stalus iš anksto rezervuoti parapijos klebonijoje, Shalins šermeninėje, Alice gelių krautuvė ir pas Eugeniją Keziene.

Stalo teniso turnyras įvyks Kultūros Židiny šį savaitgalį. Dalyvaus žymūs amerikiečių žaidėjai ir vietinės lietuvių stalo teniso pajėgos. Rengia LA Klubas.

Rytų sporto apygardos lauko teniso pirmenybės įvyks rugsėjo 24-25 James J. McCabe Jr. Memorial parke, Long Beach, Long Island. Teniso žaidėjai prašomi registruotis pas Tadą Jasaitį, 516 482-1399.

Į Laisvę naujausias numeris (Nr. 70-107-1977 rugpjūtis) perėitą savaitę išspausdintas lietuvių pranciškonų spaustuvė Brooklyne ir išsiuntinėtas prenumeratoriui. Tarp įvairių kronikos žinių ir pranešimų ypač pažymėtini Vinco Bartusevičiaus, Stasio Zymanto, Vytauto Vaitiekūno, Raimundo Kudukio, Juozo Kojelio straipsniai.

Mario Cuomo, New Yorko valstijos sekretorius, kandidatuoja į New Yorko miesto burmistrus demokratų sąrašą. Antrieji pirminiai rinkimai įvyks rugsėjo 19, šį pirmadienį. Mario Cuomo kviečia visus lietuvius, įsirašiusius balsuoti demokratų sąrašą, savo balsą atiduoti už jį. Tai geriausias kandidatas į New Yorko burmistrus ir palankiausias lietuvių reikalui.

Katalikių Moterų Sąjungos 24 kuopos valdyba rugsėjo 18, sekmadienį 12 val. (tuo po sumos šaukia narių susirinkimą) Angelų Karalienės parapijos mažojoje salėje. Visos narės kviečiamos dalyvauti.

Prei. Jonas Scharnus, Newark, N.J., Švč. Trejybės lietuvių parapijos klebonas, grįžo iš atostogų. Jam išvykus, parapijoje talkino Tėv. dr. Klemensas Žalalis, OFM, iš Brooklyno lietuvių pranciškonų vienuolyno.

Semi-Retired Man seeks like small apartment. Please phone evenings: M. Lewis, (212) 729-6368.

Moteris ieško 3-4 kambarių buto nuo lapkričio 1 Woodhaven arba Richmond Hill. Skambinti 296-0483.

Ridgewoode išnuomojamas butas iš 2 kambarių vienam asmeniui prie gero susisiekimo. Skambinti tel. 497-5748.

Godos. Lita Lanka. Eiliuotas vaidinimas jaunimo kongresui paminėti. 26 psl. Kaina 1.50 dol. Gaunama Darbininko administracijos.

Išnuomojama trijų kambarių butas su baldais arba du kambariai su baldais. Skambinti po 6 val. vak. 441-0693 Alex Kundrotui, 107-15 Atlantic Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418.

— ST. PETERSBURG, FLORIDA ir apylinkėse perkant, parduodant ir nuomojant nuosavybes, kreipkitės į ANGELE KARNIENĘ Broker - Realtor, 6900-10th Ave. North, St. Petersburg, Fla. 33710. Telef. (813) 345-2738.

Norj Washingtone po žygio pasilikti ir apžiūrėti miestą bei dalyvauti šokiuose, prašomi skambinti B. Radzivanienėi 441-2304 arba Rasai Milukaitei 516 681-6172. Jei atsiras pakankamas skaičius keleivių pripildyti autobusą, toks autobusas iš Washingtono išvyktų 12 val. nakties ir kaina būtų 15 dol. Apie dalyvavimą būtina pranešti iki rugsėjo 21, kad būtų galima tokį autobusą suorganizuoti.

Pabaltiečių Žygio už Žmogaus Teises rengimo komitetas nuoširdžiai dėkoja Romui Keziui už teikiamas nuolaidas visiems, kurie į Washingtoną tą dieną norėtų vykti lėktuvu arba traukiniu. Jis suteiks 10 proc. nuolaidą nuo kelionės lėktuvu ir 5 proc. nuolaidą nuo kelionės traukiniu. Dėl platesnių informacijų kreiptis į Vytis International Travel įstaigą 769-3300.

Dr. Marija ir Aleksandras Žemaičiai, Leonia, N.J., su New Jersey gydytojų grupe rugsėjo 10 išvyko į Graikiją. Iš Atėnų išplauks į 17 dienų kelionę laivu po Juodąją jūrą. Laive vyks gydytojų draugijos paskaitos ir simpoziumai. Bus aplankomos kai kurios vietovės Turkijoje, Bulgarijoje ir Graikijos salose. Bendrai gydytojų grupei grįžus į JAV, Žemaičiai dar liks Europoje ir aplankys Angliją, Vokietiją ir kitus Europos kraštus.

Viktorija Čečetienė persikėlė į naują butą. Dabar jos adresas yra: 16 West 64 Street, Apt. 1A, New York, N.Y. 10023.

Gintarėliai, vaikų darželis, vėl organizuojasi naujam sezonui. Informacijas teikia Birutė Radzivanienė — 441-2304.

MARGI ŽYGIO MARŠKINUKAI

Išgykite savo žygio marškinukus iš anksto, paremdami New Yorko Jaunimo Sąjungos pastangas ruošiantis Pabaltiečių Žygiui už Žmogaus Teises Washingtone rugsėjo 24.

Dailūs marškinukai su žygio ženkleliu, — auka tik 4 dol. Dydžiai: S., M., L. (maži vidutiniai, dideli). Kreiptis pas R. Balsį — tel. 423-6595 arba pas M. Matulaitę — tel. 849-0099.

LB Woodhaveno apylinkės valdyba kviečia susimokėti solidarumo mokestį, nes dabar yra rugsėjis — Lietuvių Bendruomenės mėnuo. Valdyba prašo kiekvieną tuoj pasiųsti savo solidarumo mokestį už 1977 metus. Pavienis asmuo moka — 5 dol., šeima — 3 dol., pensininkas — 1 dol. Čekius rašyti Lithuanian Community Woodhaven Chapter ir siųsti šiuo adresu: 85-75 87 Street, Woodhaven, N.Y. 11421. Prašoma taip pat pridėti savo auką Lietuvos laisvinimo bylai. Taip pat galima užsi-prenumeruoti ir Pasaulio Lietuvių. Metam — 3 dol.

Sol. Genė Ugianskienė dainuos dr. Jono Basanavičiaus minėjime, kuris rengiamas spalio 2 Kultūros Židiny. Rengia specialus komitetas, kuriam pirminkauja dr. E. Noakas.

A. a. dr. Marijai Kregždienėi, ilgametei Lietuvių Moterų Klubų Federacijos veikėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, mirus, L.M.K. Federacijos New Yorko klubas, velionę pagerbdamas, vietoj gelių paskyrė 25 dol. Darbininkui ir 25 dol. Kultūros Židiniui. Nuoširdus ačiū.

Mario Cuomo, New Yorko valstijos sekretorius, iš septynių demokratų partijos kandidatų į New Yorko burmistrus per pirminius rinkimus liko antroji vietoje. Su truputį daugiau balsų gavusiu kongresmanu E.I. Koch rungsis dėl pirmos vietos rinkimuose rugsėjo 19, pirmadienį. Visi lietuviai, galbalsuoti demokratų sąrašą, kviečiami savo balsą atiduoti už Mario Cuomo, kaip geriausią kandidatą į New Yorko burmistrus ir palankiausias lietuvių reikalui.

SUTARTINĖ PRADEDA DARBĄ

Sutartinė vėl pradeda naują rudens sezoną ir kviečia visus atvykti į repeticijas, kurios pradedamos rugsėjo 13 Kultūros Židiny. Pirmosios trys repetacijos bus atskiros: mergaitėms — nuo 6:15 iki 7:15 ir berniukams — nuo 7:15 iki 8:15 v.v.

Per šį sezoną teks pasirošti įvairiems koncertams ir didžiai dainų šventei Toronte. Visas New Yorko jaunimas kviečiamas vėl įsijungti į Sutartinę.

Maloniai kviečiame dalyvauti

PABALTIEČIŲ AKADEMINIAME BALIUJE

spalio 15, šeštadienį, 7:30 v.v.

Balius įvyks Armenian Cultural Center,

Second Ave. & 34th St., Manhattane

Šampanas ir užkandžiai

Programa

Po programos — šokiai, grojant ALEX PERRY orkestrui Kaina — 12 dol. asmeniui, studentam — 6 dol. Savo atsilankymu paremsite lietuvių, latvių ir estų mokslinį bendradarbiavimą

Bilietus užsisakyti pas:

Vytautą Vygantą (516) 466-3013
Viktorą Kirkylą (212) 846-1764

Ar atsimeni.....

Tylius armonikos tonus
ir liepsnojančius laužus

SKAUTŲ BALIUS

spalio 1, šeštadienį, Kultūros Židiny

7:30 — šampano kokteiliai

8:00 — programa — nostalgiskas žvilgsnis į praeitį

Skoningas bufetas ir gėrimai prie kiekvieno stalo

Groja AMOUR orkestras, dainuojant JUOZUI NAKUI

Kaina — 12.50 dol. asmeniui

Vietas užsakyti pas:

Anatoliją Grabauską (516) 694-2471
Viktorą Kirkylą (212) 846-1764

Kviečia

Skautams Remti Komitetas

This announcement is neither an offer to sell nor a solicitation of an offer to buy any of these securities. The offer is made only by the Offering Circular

LITAS MOKA 10% DIVIDENDĄ ANT REGISTRUOTŲ LITO BONŲ (10% Convertible Debenture Bonds)

VISA LAIDA: \$500,000
VIENAS BONAS: \$500
DIVIDENDAI MOKAMI KAS PUSMETĮ
SAUSIO 1 IR LIEPOS 1

1986 m. spalio 1 d. šias vertybes galima atsilmti grynais pinigais arba iškeisti į LITO BENDROVĖS akcijas po \$2.00 už akciją.

PRAŠOME KREIPTIS DĖL APRAŠYMO/"OFFERING CIRCULAR" ADRESU:

LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114TH STREET
RICHMOND HILL, NEW YORK 11418
(212) 441-6799

Securities will be offered in states where the Securities Laws of such states have been complied with.

SKUBĖKITE REGISTRUOTIS Į ŽYGI WASHINGTONE PRIE LINCOLN MEMORIAL RUGSĖJO 24, šeštadienį, 12 — 3 val. po pietų

AUTOBUSAI NEW YORKE

išvažiuoja 6:30 val. ryto, grįžta į New Yorką 10 val. vak., kaina suaugusiems 11 dol., jaunuoliam iki 16 m. — 9 dol., po rugsėjo 15 — 13 dol. Išvykstama nuo Shalins Funeral Home ir Kultūros Židinio.

UŽSISAKYKITE VIETAS PAS:

B. Radzivanienę (212) 441-2304
J. Vainių (212) 296-8607
K. Bačauską (212) 846-5543
R. Milukaite (516) 681-6172

AUTOBUSAI NEW JERSEY

išvažiuoja 7 val. ryto, grįžta vakare. Kaina 10 dol.

UŽSISAKYKITE VIETAS PAS:

K. Bartį (Elizabeth) (201) 355-8265
V. Vaitiekūną (So. Orange) (201) 763-7622
K. Šipailą (Newarke) (201) 923-3975
J. Jackūną (Paterson) (201) 279-0218

PRAŠOM PAREMTI ŽYGI! AUKAS SIŪSTI: MRS. B. RADZIVANAS 84-16 110TH STREET, RICHMOND HILL, N.Y. 11418